

Styrets årsmelding for år 2013

Datert 28. mars 2014

Styrets sak 8-2014

Del I:

Årsmelding

Del II:

Årsrekneskap 2013, balanse 31.12.13

Budsjett 2014

Økonomiplan 2014 – 2017

Del III:

Revisjonsmelding

Postadresse
SUM
6815 Førde

Besøksadresse
Einestølen
Førde

Telefon
57 72 41 50

Bankkonto
3760 10 20069
Postgirokonto

Organisasjonsnr.
NO 970.921.915 mva
WEB
www.sum.sf.no

Interkomm. renovasjon: Askvoll, Fjaler, Førde, Gaular, Hyllestad, Jølster, Naustdal

e:\årsmeldingar 2013\styrets årsmelding 2013\2014.03.28 styrets årsmelding datert 28. mars 2014 sak 8 signert.docx

Del I Årsmelding	3
1..... Utviklinga i SUM 1993 – 2012, oppsummering	4
2..... Driftsløyve, forurensingslova	6
3..... Eigartilhøve og eigarane si målsetjing med SUM.	6
4..... Avtaler mellom eigarane og SUM	8
5..... Avfallsbeholdarar etter oppteljing / gjennomgang	9
6..... Førebyggjande tiltak, unormale hendingar, særlege problem. Klager.	9
7..... Beredskapsplan	11
8..... Informasjon	11
9..... Kontrakter - avtaler	12
10..... Farleg avfall generelt og EE-avfall	12
11..... Vindauge med PCB og klorparafinar	12
12..... Golvbelegg og skumplastisolasjon - EPS – «isopor»	13
13..... Plast	13
14..... Bygningsgips	13
15..... Anlegg og bygningar, utstyr-maskiner	14
16..... Sigevatn. Resipeintgransking. Årsrapport vatn	15
17..... Fakkelanlegg deponigass søkt stengt av	15
18..... Gjenvinningsstasjonar, ytre	15
19..... Påverknad ytre miljø – utsjånad, lukt mv	16
20..... Returpunkt; Emballasjeglas/glasflasker og hytte-containerar	16
21..... Slammottak	16
22..... Mannskap som følge av aktivitet	16
23..... Utviding deponiareal er aktualisert	16
24..... Kontrollar frå Fylkesmannen i Sogn og Fjordane	17
25..... Utvikling dei neste åra	17
26..... SUM samarbeider og gir råd	17
27..... Info – internett - APP; Postutsendinga redusert.	17
28..... Opplæring - kompetanseheving	18
29..... Bedriftshelseteneste	18
30..... Godtgjersle styre-rep.skap-klageutval 2013	18
31..... Forurensingslova § 2 og retningslinjene for avfallsarbeidet:	18
32..... I høve til Regnskapsloven § 3-3:	19
33..... SUM 20 år 25.mai 2013 og feira v. ungdommeleg kunstprosjekt	19
34..... Styrets vurdering.	19
35..... Statistikk	21
Del II; Årsrekneskap 2013, balanse 31.12.13, økonomiplan 2014-2017	24
36..... Resultat 2013	25
37..... Balanse 31.12.2013	27
38..... Budsjet 2014 mot resultat 2013	30
39..... Økonomiplan 2014-2018	32
Del III; Revisjonsmelding	34
40..... Revisjonsmelding frå KRYSS-revisjonen	34

Del I Årsmelding

1. Utviklinga i SUM 1993 – 2012, oppsummering

År 1993:

SUM vart skipa i mai 1993.

År 1994:

SUM i praktisk drift. Utkjøring av alle dei «umulege» dunkane, i bruk frå sommaren

År 1995:

Bygging av Hesjedalen avfallsplass i gang på hausten.

År 1996:

Bygging av ny gjenvinningsstasjon på Skei i Jølster. Bygging av Hesjedalen avfallsplass heldt fram

År 1997:

Hesjedalen avfallsplass og adm.bygg /driftsbygg ferdig.

År 1998:

Bygging av anlegg for matavfallkompostering endeleg vurdert og lagt bort.

År 1999:

Det vart bygt ny gjenvinningsstasjon på Sande i Gaular

Prøve-kompostering av slam blanda med knust treverk kom i gang

År 2000:

Saman med Jordforsk; Vurdering av metannedbrytande deponidekke.

Alt kloakkslam frå SUM-kommunane vart kompostert på toppen av fyllinga.

Frå haustparten vart deponiet utvida

År 2001:

Meldingane om dyresjukdommar i Europa: ku-galskap samt munn- og klauv-sykje

BIR (Bergen) bygde sitt forbrenningsanlegg med kapasitet ca. 110.000 årstonn

Deponiutvidinga vart avslutta på vårparten

År 2002:

I EU-systemet vart det grundig drøfta kva tiltak som ville vere aktuelle for å hindre smittespreiing, jamfør dyresjukdommane i 2001.

Det vart bygt ny gjenvinningsstasjon i Fjaler

År 2003

SUM gjekk ut i EØS-området med forespørsel om bygging av gassanlegg.

SUM gjekk også ut på med "hurtigforespørsel" for å sikre at matavfallet kunne takast ut av fyllinga til 01.12.03.

Retura Fjordane AS vart skipa med SUM som eineeigar.

År 2004:

Gassanlegget stod ferdig innan fristen 01.06.04.

Forespørsel på handtering av SUMs restavfall frå hushaldning 2005-2006-2007.

1.juli 2004 vart Forurensingsloven endra; FORBRUKSAVFALL gikk ut, ny nemning vart HUSHALDNINGSAVFALL.

Ca 30% av tidlegare monopolvare gikk inn i den nye nemninga NÆRINGS-AVFALL som tok over for

PRODUKSJONSAVFALL.

REKOM vann anbodskonkurransen på forbrenning med energigjenvinning.

År 2005

Starta planlegging av sorterings- og omlastingshall.

Sunde Gjenvinning AS og SAR AS aksjar i Retura Fjordane

SUM søkte om nytt driftsløyve, svaret kom i 2008

År 2006

Omlastings- og sorteringshallen vart bygt og teken i bruk seint på hausten. Utvendig flate for metallskrap vart opparbeidd

SAR AS vann kontrakten på inntransporten frå gjenvinningsstasjonane, returpunkta og farleg avfall.

Olav Tenden Transport AS (Stryn) vann transport- og sorteringskontrakten på papir.

Ny gjenvinningsstasjon i Staurdalen i Hyllestad; Den første stasjonen for "krokklift" (store 41 m³ containerar)

År 2007

Anbodsrunde på slam og dunkrenovasjon.

I Staurdalen – Hyllestad vart det innført løysing for betalingsavfall.

Postadresse	Besøksadresse	Telefon	Bankkonto	Organisasjonsnr.
SUM	Einestølen	57 72 41 50	3760 10 20069	NO 970.921.915 mva
6815 Førde	Førde		Postgirokonto	WEB
				www.sum.sf.no

Interkomm. renovasjon: Askvoll, Fjaler, Førde, Gaular, Hyllestad, Jølster, Naustdal

e:\årsmeldingar 2013\styrets årsmelding 2013\2014.03.28 styrets årsmelding datert 28. mars 2014 sak 8 signert.docx

Retura Fjordane AS vart avvikla

År 2008

Retura Fjordane AS avvikla

Fylkesmannen; nytt driftsløyve i mars måned, ref søknad år 2005

Opparbeiding av ny slamkomposteringsplass Einestølen under arbeid.

År 2009

Ny gjenvinningsstasjonen i Askvoll

År 2010 - 2011

Ny gjenvinningsstasjon i Gaular vart bygt på haustparten, og kom i drift i desember 2010

Det vart også bygt ny stasjon i Jølster og Fjaler, vart tekne i bruk 2011

Alt brennbart til energigjenvinning.

Adm.bygget Einestølen ferdig 2011, 2 nye kontor plassar (dei første sidan opprinneleg bygging 1997). Lagerbygg (rundt 400 m²), utviding traileroppstilling utanfor port og «elv i rør» ovanfor vekta ferdigstilt.

År 2012

Einestølen; Tak over vekta i 2012. Gjenvinningsstasjonen oppgradert, ferdig desember. Alle nedbørspåverka fraksjonar er under tak, og heile stasjonsområdet er meir romsleg sidan nybygget er lagt «bak» i tidlegare skråning.

SUM tok over driftinga av 4 gjenvinningsstasjonar gjennom kontrakt med driftar Myrmel Bruk v. Ove Myrmel; Jølster (Skei), Gaular (Sande), Fjaler (Kjørlevika) og Askvoll (Olsetvikane).

Omlagginga frå kommunal drift vart gjort etter dialog med dei 4 kommunane.

Hyllestad kommune driftar stasjonen på Myrgjerdet.

År 2013

Behovet for å få meir ømfintleg avfall under tak, gjorde at det vart bygt lagerbygg (garasjemodul) på gjenvinningsstasjonane; Skei, Sande, Kjørlevika, Olsetvikane, Staurdalen.

Det vart innkjøpt komprimatorcontainerar til dei same stasjonane for å presse saman laust pair og papp, og effektivisere inntransporten. Dermed vert papirfraksjonen tømt i krokcontainerløyving som går i same tømesyklus som andre større fraksjonane, til dømes restavfall, treverk, metall

Investeringane opp gjennom åra i grove trekk

Tekst	År	Mill. kroner
Overtaking av frå ISR inkl. Løkingmyra avfallsplass	1994	9
Dunkar og containerar	1994	10
Bygging veg til Einestølen	1996	17
Diverse grunnkjøp	1996	2
Bygging Hesjedalen avfallsplass	1997	20
Bygging Einestølen gjenvinningsstasjon m. adm.bygg	1997	7
Etablering og Bygging gjenvinningsstasjonar (frå 1996)	Frå 1996	6
Utviding Hesjedalen avfallsplass	2001	6
Maskiner	1994 - 2007	5
Gassanlegg og omlastingsbås	2004	2
Omlastingshall	2006	6
Bygging gjenvinningstasjon i Hyllestad Diverse utstyr, m.a. containerkjøp	2007	3
Start-arbeid Einestølen etter nytt løyve. Start ny gjenv. st. Askvoll. Utsifting hyttecont.	2008	3
Ferdigstilling ny gjenvinningsstasjon Askvoll	2009	1
Opparbeiding komposteringsflate og slamingar, arrondering lagerplass syd omlastingshall, start opparbeiding sorteringsflate vest metallskrapomt	2009	3
Renseanlegg sigevatn, div sprenging, oppknusing steinmassar, opparbeiding sorteringsflate v. metallskrap. Kvern for avfall og tre. Gjenvinn.stasjon Gaular og Jølster. container- og utstyrskjøp	2010	10
Ferdigstill stasjonane Gaular og Jølster (0,5), Bygging gjenv.st Fjaler (4 – refusjon), bygging kontor, lager og tak over vekt mm (4,5). Containerar mv. (1)	2011	10
Tak gjenvinningstasjon (1), komprimator containerar og andre containerar (1), hjullastar (1,8), opparbeiding nytt lagerareal (0,2)	2012	4
Lager / «garasje» Skei, Sande, Kjørlevika, Olsetvikane, Staurdalen. Komprimator- og andre containerar	2013	3
<u>Samla investering pr jan 2014</u>		<u>Ca 127 mill. kroner</u>

2. Driftsløyve, forurensingslova

Fylkesmannens løyve av mars 2008 / justert sept 2008 oppgir dette heimelsgrunnlaget, avskrift:

Løyvet er gitt i medhald av Lov om vern mot forurensningar og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, §§ 11 og 29, jf. § 16, jf. forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskrifta) kapittel 9 og forskrift om begrensning av forurensning (ureiningsforskrifta) kap. 36.

Løyvet er gitt på grunnlag av opplysningar gitt i søknad av 11.7.05 samt opplysningar framkome under behandlinga av søknaden. Løyvet gjeld frå dags dato og på dei vilkåra som er gjevne i dette dokumentet.

SUM har løyve til drifting av anlegget på Einestølen inkludert fyllinga Hesjedalen Avfallplass

3. Eigartilhøve og eigarane si målsetjing med SUM.

Frå Selskapsavtalen:

§1 Selskapets firma og deltakarane

Selskapets firma er Sunnfjord Miljøverk IKS.

Dei deltakande kommunane er Askvoll, Fjaler, Førde, Gaular, Hyllestad, Jølster og Naustdal

Andre kommunar har høve til å søkje medlemskap. Selskapet har hovudkontor og forretningsadresse i Førde.

§2 Formålet med selskapet er:

Innsamling og transport av alle avfallstypar etter nærare avtale med kommunane.

Bygging og drift av behandlingsanlegg for restavfall etter gjenvinning

Selskapet skal bygge og drive innsamlingssystem, mottak, gjenvinningsanlegg, mellomlagring og vidareending av spesialavfall og avfall som kan gjenvinnast. Selskapet kan søkje samarbeid med andre kommunar, regionar og selskap der dette er naturleg

Selskapet kan delta i, - til dømes ved aksjekjøp – og / eller opprette sjølvstendige selskap - til dømes aksjeselskap - som skal ivareta spesielle oppgåver som har samanheng med drifta.

Selskapet skal leggje særleg vekt på miljøvenlege drift i alle ledd i avfallsbehandlinga og reduksjon av avfallsmengda.

Selskapet skal gje pålegg/råd i spørsmål som gjeld renovasjon, og i nært samarbeid med kommunane informere publikum og næringsdrivande om drifta av selskapet.

Selskapet skal i informasjonsarbeidet leggje vekt på å gje auka kunnskap og forståing for miljøvenlege behandlingsmetodar.

§3 Selskapsleiing

Selskapet vert leia av eit representantskap og eit styre. Representantskapet er selskapet sitt øverste organ. Medlemmene i representantskapet med personlege varamedlemmer vert valde av kommunestyra i medlemskommunane for 4 år i samsvar med den kommunale valperioden.

Medlem i styret kan ikkje vere medlem i representantskapet.

§ 4 Representantskapet

§4.1 Representantskapet skal ha eit medlemstal som tilsvorar folketalet i medlemskommunane slik at kvar kommune har ein representant pr. 2.500 innbyggjarar. Minimumstalet på representantar frå ein kommune skal likevel vere 2 representantar uansett innbyggartal

Ein får følgjande medlemstal i høve til folketalet:

Folketal	Medl. i repr.skap
0 - 2500	2
2500 - 5000	2
5000 - 7500	3
7500 - 10000	4
10000 - 12500	5
12500 - 15000	6
15000 - 17500	7
17500 - 20000	8

Og så vidare etter same mønster

Utgangspunktet er folketalet i kommuneval-år, med basis i folketalet pr. 1.1.2004.

Folketalet og talet på medlemmer i representantskapet vert justert kvart 4. år, første gang 01.01.2008 og ved opptak av nye medlemskommunar eller ved endringar i eigarkommunane.

Folketalet og prosentdelinga er slik pr.01.01.2012 (Kjelde Statistisk Sentralbyrå):

Kommune	Folketal 01.01.08	Folketal 01.01.2012	Fordeling % 2008	Fordeling % 2012	Medl.repr.skap
1413 Hyllestad	1505	1 461	5,49	5,18	2
1428 Askvoll	3065	3 010	11,18	10,67	2
1429 Fjaler	2849	2 832	10,39	10,04	2
1430 Gaular	2748	2 848	10,02	10,09	2
1431 Jølster	2929	3 052	10,68	10,82	2
1432 Førde	11650	12 307	42,50	43,61	5
1433 Naustdal	2668	2 710	9,73	9,60	2
	27414	28 220	100,00	100,00	17

*****

§6 Styret

§ 6.1.1 Styret skal ha eit medlemstal som tilsvarar folketalet i medlemskommunane slik at kvar kommune er representert slik:

Folketal	Medl.i styret
0 - 10000	1
10000 - 15000	2
15000 - 20000	3
20000 - 25000	4

Styremedlemmene skal ha personlege varamedlemmer.

Representantskapet m. personleg vara :

	Namn fast	Namn personleg vara
JØLSTER	Ragnhild Sæle	Audun Høyvik
JØSTER	Anders Kristian Sægrov	Jan Ove Flaten
NAUSTDAL	Trude Meek	Arne Kjell Folkestad
NAUSTDAL	Anne Britt Øyra, nestleiar	Stian Grimseth
ASKVOLL	Onar Osland	Marit Klausen
ASKVOLL	Linda Landøy	Oddbjørn Aalen
FJALER	Kjetil Fristad	Kåre Eimind
FJALER	Ida Ravnøy	Anita Nyland Skaar
GAULAR	Mathias Råheim	Anita Eide Kvamme
GAULAR	Grim Erik Gillestad	Heidi Vallestad
HYLLESTAD	Svein Reidar Dale	Yvonne Dale
HYLLESTAD	Ivar Systad	Anne Karin Eiken
FØRDE	Olve Grotle	Christina M. Kvamme
FØRDE	Iris Loftheim	Ove Varlid
FØRDE	Jan Taule, leiar	Sindre Roska
FØRDE	Terje Gjertsen	Gro Indrebø
FØRDE	Norvall Nøringset	Ole Fosse Fardal

Styremedlemmer m. personlege varamedlemmer

	Namn fast	Namn personleg vara
JØLSTER	Oddmund Klakegg	Judith Kapstad
NAUSTDAL	Harald Kvame	Turid Anita Viken
ASKVOLL	Frida Melvær, styrets nestleiar	Kjell Kristian Carlsen
FJALER	Stig Moltumyr	Hogne Kvangarsnes
GAULAR	Henrik Lunde, styreleiar	Margunn Skudal Nistad
HYLLESTAD	Kari Hilde Ulvik	Espen Berge
FØRDE	Bjørn-Harald Haugsvær	Tore Fossen
FØRDE	Turid Vallestad	Gro Indrebø

Det vart halde 6 styremøte i 2013

Klageutvalet:

Jølster fast	Dag Arne Veiteberg		Jølster vara	Janne Eikås
Naustdal fast	Ole Erik Thingnes, nestleiar		Naustdal vara	Viggo Leikanger
Askvoll fast	Jostein Erikstad		Askvoll vara	Ole Andre Klausen
Fjaler fast	Kåre Eimind		Fjaler vara	Joy Taylor
gaular fast	Harald Solheim		gaular vara	Erlend Fossen
Hyllestad fast	Unni Systaddal		Hyllestad vara	Heidi U. Atterås
førde fast	Siw Landro, leiar		førde vara for Landro	Karl Øystein Haug
førde fast	Kjell Arne Hjellbrekke		førde vara for Hjellbrekke	Knut Johansen

Utvalet konstituerte seg på møte 17. februar 2012, og valde:

Leiar Siw Landro

Nestleiar Ole Erik Thingnes

I 2013 var der ikkje klagesaker til behandling i utvalet.

4. Avtaler mellom eigarane og SUM**Kommunale forskrifter**

Eigarkommunane har likelydande forskrift for renovasjon og slam.

Gebyrfastsetjinga var i 2013 lik i alle eigarkommunane.

SUMs oppdrag på vegne av eigarkommunane:

- Gjennomføre all innsamling av hushaldningsavfall i kommunane, ref Forurensningsloven §30, jamfør §34, enten sjølv eller gjennom avtaler med aktuelle entreprenørar.
- Syte for at alle abonnentane har det utstyret som skal til for å gjennomføre kjeldesortering og innsamling i henteordningar
- Syte for alt nødvendig oppsamlingsutstyr på returpunkt, til dømes utplasserte containerar for emballasjeglase og hytteavfall. Avfallsinnsamling frå desse punkta enten sjølv eller gjennom avtaler
- Bygge ut og drifte gjenvinningsstasjonane enten sjølv eller gjennom avtaler
- Syte for alt nødvendig oppsamlingsutstyr på gjenvinningsstasjonane, til dømes utplasserte containerar for farleg avfall, restavfall, treverk metallskrap. Etablere og drifte ”returpunkt!” for emballasjeglase og hytteavfall.
- Hente alt rettmessig levert avfall frå gjenvinningsstasjonane og returpunkta og sikre korrekt gjenvinning og/eller sluttbehandling, enten sjølv eller gjennom avtaler

Driftsavtaler gjenvinningsstasjonar

Hyllestad kommune driftar stasjonen i Staurdalen.

Myrmel Bruk driftar stasjonane i Jølster, Gaular, Fjaler og Askvoll. Sidan Myrmel ikkje er «kommunal», kom Fylkesmannen til at verksemda må ha særskilt driftsløyve; Sjølv om det er SUM som har bygt og eig alle stasjonar med alt utsyr.

SUM og Myrmel Bruk skreiv søknad i fellesskap. Løyva vart givne – med klagefrist. Fylkesmannen inviterte til møte og gjennomgang før klagefristens utløp, men dessverre møtte ingen statleg representant på avtale tidspunkt og stad. Tilhøvet vart tatt opp skriftleg og SUM skreiv at det var føresett at møtet vart halde før klagefristens utløp. Så skjedde ikkje; og sak vart purra i formelt brev som ikkje er svara på pr 15. januar 2014. På grunn av manglande tilbakemelding, er SUM svært usikker på kva oppfatning Fylkesmannen har av nemnde driftssituasjon. Etter kontroll på stasjonane med svært skarpt signal mot Myrmel Bruk, såg SUM seg nøydd til å få tatt ein relativt grundig juridisk gjennomgang. SUM håpar det er mogleg å finne godtakbare løysingar utan å bruke enno meir ressursar på formelle grenselandtilfelle.

SUMs syn er at Myrmel Bruk gjer ein svært god jobb på stasjonane, tilbakemeldinga frå innbyggjarane og næringsdrivande er også gode

5. Avfallsbeholdarar etter oppteljing / gjennomgang

GRÅ (Restavfall)	Fastbuande jan 2012	Hytte januar 2012	Tot januar 2012	Fastbuande jan 2013	Hytte januar 2013	Tot januar 2013	Endring 2012 - 2013	
Askvoll	1423	150	1573	1443	148	1591	17	Dunkar er vekta slik:
Fjaler	1302	129	1431	1315	127	1441	11	140 liter =1
Førde	5269	38	5307	5371	37	5408	101	240 liter =1,71
Gaular	1056	56	1111	1090	57	1147	36	660 liter = 4,71
Hyllestad	781	120	901	784	119	902	2	ein hyttedunk = 1
Jølster	1239	138	1377	1269	138	1407	30	
Naustdal	1064	98	1162	1104	94	1199	36	
SUM	12 134	728	12 862	12 375	719	13 094	232	

Blå (Papiravfall)	Fastbuande jan 2012	Hytte januar 2012	Tot januar 2012	Fastbuande jan 2013	Hytte januar 2013	Tot januar 2013	Endring 2012 - 2013	
Askvoll	1183		1183	1190		1190	7	
Fjaler	1206		1206	1214		1214	8	
Førde	4995		4995	5061		5061	66	
Gaular	1123		1123	1131		1131	8	
Hyllestad	699		699	692		692	-7	
Jølster	1198		1198	1204		1204	6	
Naustdal	1020		1020	1055		1055	35	
SUM	11 425	0	11 425	11 547	0	11 547	122	

Hyttedunkar er både private abonnent og felles oppsamlingseiningar.

Konteinarar utplassert på oppsamlingsplasser for hytteavfall ikkje medtekne.

Teljing utført januar 2014 i samband med ny kontraktperiode RenoNorden. Kontroll av dunkar skjer kontinuerlig gjennom året.

6. Førebyggande tiltak, unormale hendingar, særlege problem. Klager.

Sommaren 2013 hadde SUM ei utrivelig utrenningshendring; Det vart tippa for mykje fiskefeitt i båsane som skal ta i mot slikt, og ein god del feitt rann gjennom barrieren/opsugingsdemninga av knust treverk – som i normaltilhøve og ved passande mengder fangar opp kompostvara. Det flytande stoffet gikk inn på sigevasssystemet som har sitt endepunkt 200 meter frå land på Kvieneset på ca 30 m djup. Då feittet kom til overflata, vart det danna flak av klebrigt stoff.

Strenger var tilgrisa, også ein del småbåtar vart utsette for svineriet.

Brannvesenet i Førde gjorde ein kjempejobb stilte med mannskap og rydda mange strekningar etter kvart som meldingane om tilgrising kom.

Publikum som vart utsette for tilgrising av til dømes båtar, fekk beskjed om at dei måtte ta saka gjennom sitt forsikringsselskap; Dette måte gjerast for å sikre at grunnlaget for erstatningsoppgjær vart rett, og at utarbeiding av regress-krav var juridisk haldbart. Det vart teke prøver av utsleppet; Analysen viste at stoffet ikkje er miljøfarleg (ingen miljøgifter vart funne) utover tilgrisingproblematikken.

SUM har opp gjennom åra gitt moglegheit for nokre få transportørar til å bringe avfall inn på anlegget utanom opningstid; Alt avfall blir sjølvstvege enten ved bruk av elektronisk system eller ved manuell føring av vekt inn og ut. Med få unntak har dette fungert godt, og det bidrar til at transportørane får brukt sin kapasitet fleksibelt med økonomisk fordel både internt bedriftsøkonomisk og samfunnsøkonomisk.

Resultatet av utrenningshendinga var at ingen lenger får tippe denne type relativt kurant komposteringsvare utan at SUMs personale har oppsyn med lossinga; SUM kan ikkje lite på at det vert stogga når den trekamra bunkersen er full.

*****

På haustparten vart det oppdaga mykje rotter på anlegget.

Det er normalt at det må reknast med at rotter kjem med containerar inn på anlegget – SUM har sidan 1994 hatt avtale med skadedyrfirma som kontinuerleg syter for utryddande tiltak. Denne gongen var bestanden stor, og det vart jobba intensivt med både gift og fysiske stengsler. Etter nokre veker med ekstraordinære tiltak, var situasjonen stabilisert og drifta er tilbake i vanleg overvåkingsmodus.

Ein må rekne med at slikt skjer på nytt, samtidig som alle aktuelle transportørar har fått beskjed om å vere vakne for problemet; Ved tvil nektar SUM containerlossing.

Anlegget for deteksjon av brann samt innbrotvarslingsanlegget fungerer godt. 2-3 gonger har brannalarm vorte utløyst på grunn av store støvmengder under hallreingjering (feiemaskin på hjullastar vert brukt). I 2013 har det ikkje vore brann-tillaup.

Systemet er slik:

- Kontrakt med Alarmsentralen på registrering og vidaresending av brannvarsling til Førde Brannvesen
- Kontrakt med Alarmsentralen på registrering og vidaresending av innbrotvarsling til Førde Brannvesen
- Førde Brannvesen er utrykkingseining ved brannvarsling
- Kontrakt med Førde Brannvesen på utrykking ved innbrotvarsling

SUM er svært godt nøgd med at Førde Brannvesen har hand om desse alarmane; Utrykkingstida vert kort og brannfolka har god kunnskap om anlegget på Einestølen.

***

Dunktøminga medfører ein del kontakt. Døme: Overfylte dunkar vert ikkje tømde og vegar som ikkje vert kjørt på grunn av at sjåføren ikkje finn det forsvarleg på vinterstid.

RenoNordens rapp. 2013, feil frå dunkbrucar:

Dunker som RenoNorden har sendt avvik til SUM og Kommunane på som ikkje er tømte begrunna av Renovasjonsforskriftene i SUM

Fr= Framkommelegheit. Ov= overfylt. Feil=feilsortert.

	Førde			Naustdal			Jølster			Gaular			Fjaler			Hyllestad			Askvoll			Sum	
	Fr	Ov	Feil	Fr	Ov	Feil	Fr	Ov	Feil	Fr	Ov	Feil	Fr	Ov	Feil	Fr	Ov	Feil	Fr	Ov	Feil		
Januar			3	7	1													1				12	
Februar	2	13	1	3	1					4			4			1	1					1	31
Mars				6								1	3	1									11
April		2					7				1			1						2			13
Mai	1		1																				2
Juni			1		1								2										4
Juli														1		1					1		3
August		1																			1		2
September		14	3		1																		18
Oktober		4									2		6							7			19
November			1													3							4
Desember	33	2	1	7						5													48
Sum 2013	36	36	11	23	4	0	7	0	0	9	3	1	15	2	1	4	2	1	9	2	1		167
Sum 2012	47	43	27	31	4	2	4	3	0	6	11	2	5	0	1	1	5	12	2	3	0		209

RenoNordens rapp. 2013, feil frå RenoNorden:

Oversikt over dunkar som urettmessig ikkje har vorte tømde

Dunker som RenoNorden har " gløymt", tømte i etterkant eller tilbydd ab. sekk på neste rute

	Førde	Naustdal	Jølster	Gaular	Fjaler	Hyllestad	Askvoll	Sum
Januar	1		1	3	2			7
Februar	2					1	1	4
Mars	4							4
April								0
Mai		2	1	4	2			9
Juni	4		1		3			8
Juli							1	1
August	1		2					3
September	2	1			1			4
Oktober	1			1				2
November	1	3						4
Desember	2							2
Sum 2013	18	6	5	8	8	1	2	48
Sum 2012	4	6	0	0	8	2	5	27

Total tal tømninger : 639 996.

Avvik tal ikkje tømde dunker : 48 = 0.075promille

7. Beredskapsplan

SUM har beredskapsplan som vert revidert ved behov. Etter organisasjonsjustering hausten 2013, vart planen oppdatert 19. februar 2014.

Feittutrenninga til Førdefjorden sommaren 2013 har ført til at planen nemner utrenning til elvar og bekker særskilt.

8. Informasjon

Det er få klager frå abonnentane. Mange brukar nettsidene og finn svar der. Nokre tar kontakt på telefon og e-post, det er om lag slutt på brev-post.

Under ruteomlegging i veker med «raude dagar» er det alltid ein del som bommar på tømmedag. Også spørsmål rundt nokre avfallsfraksjonar er av og til tema, til dømes om farleg avfall og plast.

Det vert etter behov gjennomført synfaringar og møter; SUM-personalet stiller gjerne opp når direkte-kontakt er det mest tenlege.

SUM har tilsett person som mellom anna har elektronisk basert informasjon som arbeidsfelt. Målet er å gjere seg meir nytte av elektroniske info-system gjennom fleire løysingar. Nettsida vil bli vurdert med sikte på lettare tilgjenge til det mest aktuelle.

Moglegheitene for enkle abonnementsundersøkingar vert også vurdert.

9. Kontrakter - avtaler

Oppstilling over nokre av dei økonomisk tyngste avtalene:

Avtalen gjeld	Avtalepartner	Kontraks-ansvarleg SUM	Tidsrom	Frist for opsjonsvarsling	Merknader
Innkjøring frå SUMs gjenvinningsstasjonar	SAR AS, Florø	Driftsleiar Bu	2012- 2015+ opsjon 1+1	30. sept. 2015	Ny anbodsrunderunde 1. halvår 2015 eller seinast 1. halvår 2017
Henting spesialavfall – farleg avfall på gjenvinningsstasjonar og verksemdar (etter innmelding) samt årleg henterunde	SAR AS, Florø	Driftsleiar Bu	2012- 2015+ opsjon 1+1	30.sept 2015	Ny anbodsrunderunde 1. halvår 2015 eller seinast 1. halvår 2017
Tøming av glas og metall frå returpunkt	SAR AS, Florø	Driftsleiar Bu	2012- 2015+ opsjon 1+1	30. sept 2015	Ny anbodsrunderunde 1. halvår 2015 eller seinast 1. halvår 2017
Tøming av avfallbeholdarar, vanleg hushaldsrenovasjon	Reno Norden AS, avd. Førde	Konsulent Øvrebø	2013- 2017 opsjon 1 + 1 år	30.juni 2017	Ny anbodsrunderunde 1. halvår 2017 eller seinast 1. halvår 2019
Tøming av slamavskillerar og tette tankar	Miljøservice AS, Stryn og Johnny Birkeland Transport AS, Dalsøyra	Økonomisjef Øvretveit	2008-2015 inkl opsjon	Det er varsla bruk av opsjon 2014 og 2015.	Ny anbodsrunderunde 1. halvår 2015
Energigjenvinning restavfall	REKOM AS, Bergen	Dagleg leiar Grepstad	01.04.14 – 31.03.17	Ingen opsjon mogleg	Anbodsrunderunde vart gjennomført rundt nyttår 2013 - 2014
Papir, mottak-sortering-kjøp	Norsk Gjenvinning, Førde	Konsulent Øvrebø	2011----		SUM sel til høgstbydande som 31/12 er Norsk Gjenvinning, oppseiing avtale 3 mnd

10. Farleg avfall generelt og EE-avfall

Sitat; «Definisjonen på farlig avfall (før 2003 benevnt "spesialavfall") er slik: "Avfall som ikke hensiktsmessig kan håndteres sammen med annet husholdningsavfall eller næringsavfall fordi det kan medføre alvorlige forurensninger eller fare for skade på mennesker eller dyr."»

Svært mykje har vorte definert som farleg avfall, stadig fleire avfallsfraksjonar kjem til.

Frå tidlegare kjenner ein fraksjonane maling-lim-lakk-olje. Også CCA-impregnert frå før år 2003, kreosotimpregnert og asbesthaldig vare er velkjent.

EE-avfall (elektrisk avfall) inneheld miljøfarlege produkt, og skal takast i mot og gjenvinnast / sluttbehandlast på trygg måte.

SUM har godt system som tek vare på dei typene som pr i dag skal ut, jamfør godt innsamlingsresultat på fraksjonane, sjå etterfølgjande innsamlingsstatistikk

11. Vindauga med PCB og klorparafinar

SUM handterer desse farleg-avfallstypene slik forskrift krev. PCB-vindauga (åra 1965-1975) er inne i eit brukbart produsentansvarssystem.

Klorparfinvindauga (1976 – 1990) er ikkje inne i nasjonalt system, avhendingsproblematikken må løysast av det enkelte selskap.

Etter mange runder, har SUM oppnådd å kunne redusere mottaksprisane frå mellom kr 10.000 og kr 12.000/tonn + mva, til rundt kr 6.400 – 8.300 + mva (høvesvis hushaldning og næring)

Prisnivået er framleis for høgt, men sidan Miljødirektoratet ikkje vil gå inn på produsentansvarsordning tilsvarande PCB-ruter, er det tvilsamt om vesentleg lågare pris er oppnåeleg.

12. Golvbelegg og skumplastisolasjon - EPS - «isopor»

Slik stoda er, vert det meste av innlevert golvbelegg behandla som farleg avfall. Det same gjeld for skumplastisolasjon frå bygging, gjerne kalla «Isopor» (som er firmanamn) med fellesnamnet EPS Ekspandert Poly Styren.

Det viser seg at sluttbehandlingsløysingane varierer frå tid til tid; SUM skaffar lovleg avsetning når lageret er fullt

13. Plast

Næring

Etter dei opplysningar ein kan hente, er der løysingar på gjenvinning av næringslivsplast. SUM har ikkje engasjert seg for å få fatt i dette. Mengdene synest så små, at det ikkje er rom for mange aktørar.

Hushaldning

Styret har mange gonger drøfta mottak av hushaldningsplast med bakgrunn i kva som er aktuell materialgjenvinningsløysing. Litt av problemstillinga ligg i kva som er materialgjenvinnbart, slik det framgår av rettleiinga frå Grønt Punkt:

Det er mange ulike typer plastemballasje som havner hos norske forbrukere: poser, folie, begre, kanner, bokser og flasker av plast. Konkrete eksempler er: Shampooflasker, kaffeposer, ostepakker, rømmebegre, vaskemiddelflasker og bæreposer. Plastemballasjen skylles i kaldt vann og kan gjerne rengjøres med oppvaskbørsten. Her gjelder det å bruke sunn fornuft: er det for krevende å rengjøre emballasjen ordentlig, så gjør den bedre nytte i restavfallet.

Plastprodukter som ikke er emballasje, f.eks. leker, hagemøbler, bøtter, hageslanger, kjøkkenredskaper og annet skal ikke leveres i returordningen for plastemballasje. Heller ikke flasker og kanner som har inneholdt oljeprodukter, ekstremt brannfarlig eller giftig avfall.

Etter styrevedtak er det innført prøveordning der alle abonnentar kan levere hushaldningsplast på alle gjenvinningsstasjonane, plasten skal gå til sortering for mogleg materialgjenvinning.

Det er skrive avtale med Norsk Gjenvinning som tek imot, ballar og mellomlagrar, og det er skrive avtale med Grønt Punkt som har det nasjonale ansvaret for ordninga. SUM har så langt ikkje erfaring med korleis kvaliteten på leveransane frå hushaldningane er; Vi har levert ein del til mellomlager hos Norsk Gjenvinnig og dei samlar opp til akseptabel transporttonnasje er oppnådd.

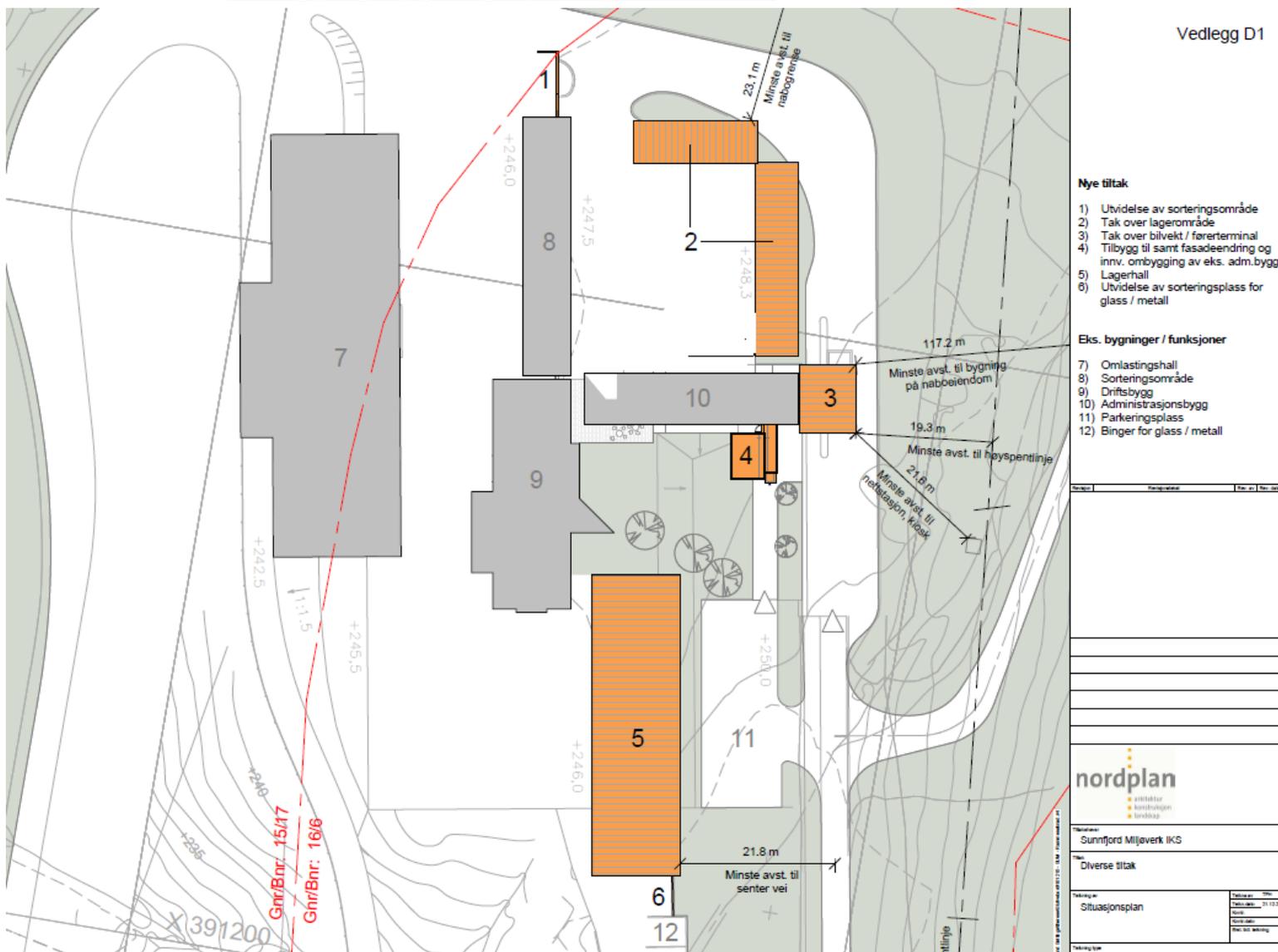
I samband med informasjonsoppgradering, vil også informasjonen om materialgjenvinnbar plast bli betra.

14. Bygningsgips

Gips vert skilt ut og går og vil gå til materialgjenvinning. Motteken mengde har auka, det viser seg at ein del andre aktørar ikkje ønskjer å ha «ventelager» for dette produktet.

SUM har løyst dette; Det er sett av plass i eitt av lagerlokala der gipsen vert kjørt høgt opp langs betongveggen for å redusere arealbruk og risiko for fukt.

15. Anlegg og bygninger, utstyr-maskiner

Planlagt:

Utviding av deponiet

Mogleg nytt takoverbygg vest for dagens metallskrapptomt

Bygt:

Tiltak 2 Overbygging rundt eksist. sorteringsområde for å kunne plassere meir under tak / verna for nedbør

Tiltak 3 Tak over vekt. Gjennomført, tekking vår 2012

Tiltak 4 Nye kontor, gjennomført

Tiltak 5 Overbygging av større lagerområde for lengre tids lagring av t.d. PCB-vindu, batteri, ee, gips, + . Gjennomført , golvstøyp og tekking vår 2012

Tiltak 6 Utviding glasbåsar. Gjennomført. Golvstøyp vår 2012. Tak over vert vurdert

Tiltak 7 Omlastingshall

Tiltak 8 Overbygt og sjølvsortering, i lågarestående containerar

Tiltak 9 Driftsbygning

Tiltak 10 Administrasjonsbygg

Tiltak 11 Parkeringsplass

Tiltak 12 Glasbåsar

SUM har fleire maskiner i dagleg bruk:

2 stk 18 tonns hjullastarar, ikkje planer om skifting

1 sorteringsmaskin, kan bli skifta i større maskin, behandlingmengdene er dobla sidan kjøpet i 2006

1 kvern for avfall og treverk, ikkje planer om skifting

1 gravemaskin, gammal maskin frå 1997, skifting vert vurdert (venteleg ikkje i 2014)

1 kompaktor, ikkje planer om skifting men kan vere behov for nye tenner på skovlane

1 truck

16. Sigevatn. Resipientgransking. Årsrapport vatn

Det enkle renseanlegget vart sett i drift 2010.

Etter Fylkesmannens kontroll sommaren 2013, der kalibrering av sigevassmålar var tema, sjekka SUM pris på kalibrering av målar som vart brukt mot installasjon av ny målar: Dessverre viste det seg at ombruk var økonomisk ufornuftig. Kalibrering måtte evt. skje i Frankrike.

Ny målar vart innkjøpt og installert, og tatt i bruk medio januar 2014. Resultatsamanlikning gammal og ny målar viser ikkje at den gamle målar viste feil, samtidig som det er umogleg med 100% samanlikning.

Resipientgranskinga gjennomført 2011-2012 (VERITAS-rapporten er tilgjengeleg elektronisk på forespørsel) gav gode resultat og betre enn tidlegare granskingar.

Prøvetakingsområda er lagt i nærleiken av utsleppet frå tidlegare Løkingsmyra avfallsplass og avrenninga frå Hesjedalen avfallsplass. Funna indikerer at SUMs utslepp forurensar lite.

Det vert utarbeidd eigen årsrapport i høve vassovervaking

17. Fakkelanlegg deponigass søkt stengt av

I januar 2013 vart det sendt søknad til Fylkesmannen om nedstenging av gass-anlegget. Søknaden vart komplettert med detaljdata 16. mai 2013.

Kort frå søknaden:

Gassanlegget vart tatt i bruk 01.06.2004. Dei fyrste åra var drifta mykje på og av. Det var som forventa små mengder gass av dårleg kvalitet. Feilmeldingane var utallige og driftstansane likeeins.

MGE-Teknik har lagt ned mykje arbeid for å få kontinuitet og drift med dei gassmengdene som er. Dei har utført årleg revisjon/ sikkerheitskontroll, oppdatert anlegget med siste versjonar for styring, gjort lokale tilpasningar og anlegget kan fjernstyrast av MGE-Teknik.

I samråd med MGE-teknik har eg stengt av 6 av i alt 12 brønner grunna lite gass med dårleg kvalitet.

Etter sikkerheitskontrollen i 2012 hadde vi ein intensiv periode på over ein månad der anlegget vart starta opp att, opptil 5 ganger om dagen, etter driftstans. Starta anlegget med CH₄ mengd på ca 35 % og gassmengd på under 30 Nm³/h. For kvar driftstans vart metankvalitet, gassmengd, kw effekt og fakkell temperatur lågare.

Etter oppfølging v.skriv til Fylkesmannen 24. februar 2014, svara Fylkesmannen;

«Det er mykje som tyder på at gassanlegget ikkje fungerer optimalt, og at gassmengda er så liten at direkte avbrenning ikkje lenger er rett behandling. Manglande fakling vart då heller ikkje omtalt i vår tilbakemelding etter revisjonen i 2013. Fylkesmannen vil ta endeleg avgjerd i saka etter at årsrapport for 2013 er motteke, og heile 2013 kan vurderast samla.»

18. Gjenvinningsstasjonar, ytre

Hyllestad / Staurdalen (i drift 2006), Askvoll / Olsetvikane (i drift 2009). Gaular /Sande (2010), Jølster / Skei (2010-2011). Fjaler / Dale (2011)

Strasjonane er aktivt drifta, og blir oppdatert etter mal for hovedanlegget på Einestølen. Ein del avfall er «attraktivt» ved nattleg besøk; Ønskjeleg å skjerme

Det vert stadig gjort justering på stasjonane, lagerbygg som sikrar innandørs «husing» er på plass.

19. Påverknad ytre miljø – utsjånad, lukt mv

Det vert lagt vekt på at SUMs drift på hovudanlegget på Einestølen og gjenvinningsstasjonane, skal vere god både med omsyn til utsjånad og luktproblematikk. Dette gjeld også returpunkta.

Lukt frå anlegget (deponi og sigevass-system) vil kunne oppstå. Det har ikkje vore vanskar denne rapporteringsperioden.

SUMs anlegg skal framstå som ryddige, selskapet får generelt gode tilbakemeldingar, det har ikkje vore spesielle problem. Feiemaskinen for hjullastar gjer det mogleg å komme kjapt rundt ved behov, det er etter kvar store flater som må ryddast.

Rotteplage er nemnt tidlegare i denne meldinga: Det var eit problem hausten 2013. SUMs folk er særskild opptekne av problemstillinga saman med skadedyrfirma for å straks å få rydda opp når problemet oppstår; Det er sannsynleg at rotter vert tatt inn på anlegget ved avfallsinnkjøring, og dermed må det alltid reknast med at skadedyrproblemet oppstår

20. Returpunkt; Emballasjeglas/glasflasker og hytte-containerar

Som vanleg etter kvart årsskifte og før SUM-info 1 vert klargjort, vert punkta vurdert.

Returpunktet på Fest- og utstillingsplassen i Førde kan bli flytta, Førde kommune er den avgjerande parten.

Den nye plasseringa vil i tilfelle også gjelde for hytte-brukarar

Det kan bli mindre plasseringsjusteringar, dette vert vurdert fortløpande. Så langt råd, vert justeringar tatt med i SUM-info 1-(årstal) gjort kjent før påske kvart år

21. Slammottak

Slamkomposteringsaktiviteten har auka voldsomt; frå 3474 tonn i 2012 til 4873 tonn i 2013 (auke:1471 tonn). Det har vorte vurdert å redusere mottak frå «utanom SUM», det må vurderast om SUM skal vere kapasitetsløysar for andre kommunar og selskap. Så langt er konklusjonen at SUM handterer det som vert teke i mot, det er likevel naturleg å ha spørsmålet oppe i tida framover.

22. Mannskap som følgje av aktivitet

Behandlinga av hushaldsavfallsdelen vil vere om lag stabil.

SUMs prisar mot næringslivet er konkurransedyktig. Dette gir likevel ingen garanti for å halde på dagens mottaksmengder.

Arbeidsplassane er viktige; Haldninga er at arbeidsplassane kjem på plass fordi ein får noko til.

Mannskapsmessig er SUM bra posisjonert for dagens aktivitetar. Selskapet har 8 faste stillingar og arbeidsavtale med vikarar.

23. Utviding deponiareal er aktualisert

Lettare ureina massar vil venteleg auke med påfølgjande deponeringsbehov. SUM ønskjer å bruke deponiet til dette innan forsvarlege rammer, og har søkt Fylkesmannen om løyve til å bruke same botntettingsmetode som tidlegare vart godkjent.

24. Kontrollar frå Fylkesmannen i Sogn og Fjordane

Fylkesmannen gjennomførte sommaren 2013 systemkontroll på hovudanlegget og kontroll retta mot farleg avfall på gjenvinningsstasjonane.

Resultatet av kontrollane vert brukt til gjennomgang og skjerping av opplæring/kompetanse og driftsgjennomføring.

Ved usemje nyttar SUM seg av klageretten

25. Utvikling dei neste åra

Formålet med selskapet ligg i Selskapsavtalen, som også legg grunnlaget for samarbeidet med eigarkommunane.

SUMs viktigast oppgåve er å tilby abonnentane korrekt avfallsløysing basert på:

- Kontinuerleg oppdatering på kva avfallsalternativ som finst
- Kritisk vurdering av metodikk og løysing med sikte på god ressursbruk og forsvarleg utslepp til luft-jord-vatn
- Systematisk informasjon til alle abonnentane ved bruk av internett / elektroniske løysingar, info-blad, annonser, svar på telefon-spørsmål og ved personleg kontakt

SUM bidrar til avfallskunnskap hos abonnentane, næringslivet og samfunnet generelt.

SUM-styret og tilsette er godt oppdatert og i stand til å gjere dei nødvendige kritisk vurderingane. Deltaking i faglege konferansar, besøk på aktuelle anlegg og deltaking på fagmesser er viktige element i kompetansebygginga

Når og dersom eigarkommunane ønskjer det, stiller SUM med avfallkompetanse som enten finst i selskapet eller som gode nettverk kan framskaffe. Selskapet har mange kanalar som kan brukast, mellom anna i samarbeidet KS Bedrift og Avfall Norge, og gjennom KAV (=Vestlandssamarbeidet) der om lag alle interkommunale avfallsselskap og ein del enkeltkommunar frå Nord-Rogaland (inkl Stavanger-området), Hordaland og Sogn og Fjordane er med. Også medlemsskapet i Norsk Foreining for Farlig Avfall vert brukt aktivt.

26. SUM samarbeider og gir råd

Opp gjennom åra har SUM hatt god kontakt med SIMAS (Sogn). Det har vore gjennomført felles utgreingar, erfaringsutveksling skjer ofte. Det har også i 2013 vore gjennomført felles anbudsrunder for å få opp interessa for å rekne / gi tilbud.

VESTLANDSSAMARBEID er kjent i avfallsbransjen; Organisert i KAV =Kommunalt Avfall Vestland

Kvar for seg vert selskapa og kommunane i Sogn og Fjordane små, samarbeid og samhandling må til for å sikre abonnentane og næringslivet forsvarlege avfallsløysingar.

SUMs **personale** (gjærne kopla mot gode, faglege nettverk) og **utbyggingar** (gjennomført og planlagt) gir moglegheit for å kunne tilby avfallsløysingar for både offentleg og privat verksemd i tillegg til hushaldningane; På planlegging og gjennomføring.

27. Info – internett - APP; Postutsendinga redusert.

SUMs internettside skal vere aktiv og selskapets hovud-informasjonskanal. Målet er å vere på hogget med nyhende samtidig som det trauste kjem fram.

Flygeblad ”SUM-info 1-(årstal)” har vorte spreidd til alle innbyggjarar og utanbygds hytteeigarar like før påske. Frå 2013 vart utsending til utanbygds hytteeigarar stogga; Brev vart sendt til alle, og dei vart oppmoda om å bruke SUMs nettsider / ta kontakt ved behov. Sidan svært mange nyttar internett, vil det i løpet at 2014 bli vurdert å avslutte postsendinga til abonnentane i kommunane.

SUM-infoen om årleg henterunde farleg avfall og renovasjonsrutekalenderen har tidlegare vorte sendt til alle innbyggjarar som uadressert post. Dette vil også bli gjort i 2014.

Definisjonen av APP: Ein **app** eller **mobilapplikasjon** eller **mobilapp** er eit dataprogram som kan installerast på smarttelefon, nettbrett eller andre mobile einingar.

Det vert jobba med løysing der abonnenatane sjølv kan laste ned APP med tilgang til diverse SUM-informasjon; Mellom anna er renovasjonsrutene aktuelle tema.

28. Opplæring - kompetanseheving

For å sikre personleg kompetanseauke, brukar SUM mange kanalar og metodar:

- Bevisst bruk av matpausar til å informere om smått og stort, ope haldning leiing/tilsette
- Deltaking på ei rekke seminar og konferansar, dei tilsette er kontinuerleg invitert til å komme med ønske.
- Aktiv deltaking i organisasjonane KS Bedrift, Norsk Forening for Farleg Avfall, Avfall Norge
- Besøk i andre selskap

Eit av dei viktigaste opplæringselementa er meiningsutvekslinga mellom tilsette kombinert med bruk av internett; Gjennom aktiv inkluderingsprosess – også gjennom formelle internmøte - gir og hentar dei tilsette idear og innspel til opplæring og praktisk drift.

29. Bedriftshelseteneste

Tidlegare kjøpte SUM tenesta hos Stamina Helse AS

Frå og med 2014 er vi tilknytta Bedriftshelseteneste 1, som har opprinnelse i Sogn. Frå selskapets vedtekter hentar vi; «Bedriftshelseteneste 1 er eigd av dei verksemdene som til ei kvar til er medlemmer».

30. Godtgjersle styre-rep.skap-klageutval 2013

Representantskapet fastset kvart år godtgjersla til representantskap-styre-klageutval, vedtak april 2013;

Tabell 1	
Tekst	For året 2013
Fast møtegodtgjersle pr. møtedag for møtande medlemmer / varamedlemmer til møte i styret, utval og representantskap	1 260
Dokumentert tapt arbeidsforteneste vert pr møtedag dekkja med inntil	2 110
Udokumentert tapt arbeidsforteneste vert pr. møtedag dekkja med	1 390
Årleg godtgjersle til leiar av representantskapet	6 010
Årleg godtgjersle til leiar av klageutvalet	6 010
Årleg godtgjersle til styreleiaren	39 250
Årleg godtgjersle til styrets nestleiar	9 960
Årleg godtgjersle til dei faste styremedlemmene	6 010
Reisegodtgjersle vert dekkja i samsvar med Statens reiseregulativ	
Dekking barnepass under møter, inntil kr 200/time avgrensa oppover til kr 1.200	

31. Forurensingslova § 2 og retningslinjene for avfallsarbeidet:

§ 2. (retningslinjer)

Gjennomføringen av loven skal skje etter disse retningslinjer:

1. Det skal arbeides for å hindre at forurensning oppstår eller øker, og for å begrense forurensning som finner sted. Det skal likeledes arbeides for å unngå avfallsproblemer. Loven skal nyttas for å oppnå en miljøkvalitet som er tilfredsstillende ut fra en samlet vurdering av helse, velferd, naturmiljøet, kostnader forbundet med tiltakene og økonomiske forhold.

2. Forurensningsmyndighetene skal samordne sin virksomhet med planmyndighetene slik at planlovgivningen sammen med denne lov brukes for å unngå og begrense forurensning og avfallsproblemer.
3. For å unngå og begrense forurensning og avfallsproblemer skal det tas utgangspunkt i den teknologi som ut fra en samlet vurdering av nåværende og fremtidig bruk av miljøet og av økonomiske forhold, gir de beste resultater.
4. Avfall skal tas hånd om slik at det blir minst mulig til skade og ulempe. Det skal gjenvinnes der dette ut fra en avveining av miljøhensyn, ressurs hensyn og økonomiske forhold er berettiget.
5. Kostnadene ved å hindre eller begrense forurensning og avfallsproblemer skal dekkes av den ansvarlige for forurensningen eller avfallet.
6. Forurensning og avfallsproblemer som skyldes virksomhet på norsk område skal motvirkes i samme utstrekning hva enten skadene eller ulempene inntreffer i eller utenfor Norge

32. I høve til Regnskapsloven § 3-3:

Arbeidsmiljøet er godt. SUM er tilslutta bedriftshelseteneste, brukt både som rådgjevar og oppfølging av tilsette.

Sjukefråværet var i 2013 var på 2,19 %. Verksemda har merksemd på dette feltet, og nyttar bedriftshelsetenesta som kompetansesorgan og som profesjonell bistand ved oppfølging av sjukmelding.

Likestillingsspørsmål vert vurdert når tilsetjing er aktuelt.

Det er 8 heiltids tilsette i SUM , sju menn og ei kvinne, +3 vikarar.
Dagleg leiars årsløn: kr 749.000

33. SUM 20 år 25.mai 2013 feira ved ungdommeleg kunstprosjekt

I møtet 12. mars sette styret ned ei arbeidsgruppe for å markere at SUM var 20 år. I gruppa var to styremedlem (Melvær, Ulvik) og ein frå SUMs administrasjon (Øvretveit).

Grunnskuleborn vart invitert til lage noko fint eller praktisk av avfall. Prosjektet vart lyst ut gjennom Firda, på internettsida til SUM, via e-post til alle rektorar og med eit brev til alle skulane. Sogn og Fjordane. Kunstmuseum stilte eit rom og ein kunstfagleg person til disposisjon, slik at utstillinga vart vakkert presentert i sentrale, eigna lokaler.

12 skuler/SFO-avdelingar deltok med arbeid, over 600 born har delteke og vart premiert med eit multihovudplagg («bøff»), og 3 arbeid er av fagjuryen premiert med ein større premie til skulen. Jubileet vart på denne måten markert gjennom å setje fokus på det overordna målet (avfallsreduksjon) ved å ta born sine kreative evner til hjelp. Prosjektet fekk god pressdekning gjennom avis og radio, og ved over 700 besøkande på museet.

34. Styrets vurdering.

SUM er til for innbyggerane, og skal legge til rette slik at avfallshandtering, gjenvinning og sluttbehandling er i samsvar med selskapets formelle formål. Overordna lover og forskrifter skal følgjast, men også «påverkast» i dei tilfella der regelverket i for stor grad synest å tene dei tett befolka områda sine interesser.

Forurensningslovens grunntone er god; Alle treng ikkje drive med alt over alt.

Det skal takast omsyn til både miljø og økonomi. Det som er miljømessig og økonomisk rett i sentrale strom med kortare avstand til behandlingsanlegg, treng ikkje vere rett over alt.

Det er politisk og formelt rett at avfallsbehandlinga vert tilpassa området /landsdelen Sunnfjord Ytre Sogn. Samarbeid med tilsvarande regionar – med tilsvarande bumønster – er naturleg og vert prioritert for å finne dei rette løysingane Det såkalla VESTLANDSAMARBEIDET gjennom fellesskapet Kommunalt Avfall Vestland (KAV) er svært nyttig med omsyn til påverknad og medverknad.

Som statistikken viser, har SUM oppnådd svært gode resultat på innsamling av dei mange fraksjonane under fellesnemninga Farleg Avfall; Innsamlinga toler godt å bli samanlikna med andre selskaps resultat.

Renovasjonsgebyret i SUM er lågt, samanlikna med våre grannar og på landsplan. Dermed kan det hevdast at tenestenivået kan aukast – og gebyret setjast høgare.

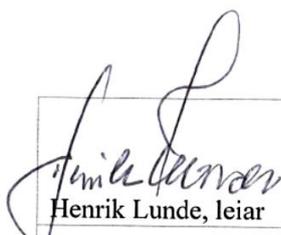
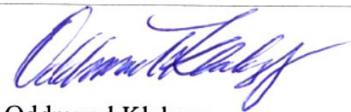
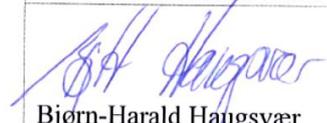
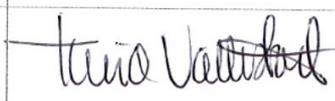
Styret er samd i dette, dersom auken kjem miljøet til gode. Men det er framleis rett å vurdere om endra gjennomføring kan gi meir for pengane. Tilbudsforespørsel og kunnskap og kjennskap om marknaden er god arbeidsfilosofi for å skaffe «meir for mindre».

SUM legg vekt på å halde uendra gebyr over lengre periode; Når lovverket tillet å setje av midlar «i gode år» som skal brukast innan 3 til 5 år, har SUM valt utjamning og føreseielegheit.

Som tabellen over investeringar viser, blir det brukt mykje midlar på å halde anlegg og utstyr oppdatert. Selskapet har valt å bruke litt trauste konstruksjonar og ikkje altfor finurleg utstyr, samansett og komponert slik at den daglege drifta ikkje vert for mykje spreidd. Tankegangen er at forsvarleg konsentrasjon betrar driftsøkonomien, og «traustheit» forenkler og reduserer driftskostnadane.

Styrets punktoppsumming:

- Kompetanseorgan for eigarane = Abonentane og kommunane
- Søkjer nye løysingar gjennom nettverksarbeid og god kontakt i fagmiljø
- Sjekkar at løysingane toler å bli granska mot miljømessige og samfunnsøkonomiske kriterier, ugjennomtenkte og lettvinde løysingar skal unngåast
- Jamleg kompetansebygging og spissing ved behov
- Fokus på gjenvinning vurdert mot miljø og økonomi
- Bidrar med avfallsløysingar og kompetanse for næringslivet
- Oppdatert på dei fleste typar avfallstilhøve enten sjølv eller gjennom gode nettverk
- Gir eigarane beskjed når ureglementære ting vert oppdaga, kommunane er forurensingsmyndigheit
- Bidrar til samarbeid utover primærområdet gjennom aktiv bruk av fagnettverk
- **Godt grunnlag for framhaldande drift**

 Henrik Lunde, leiar	 Frida Melvær, nestleiar	 Oddmund Klakegg
 Espen Berge Vara for Kari Hilde Ulvik	 Stig Moltumyr	 Harald Kvame
 Bjørn-Harald Haugsvær	 Turid Vallestad	

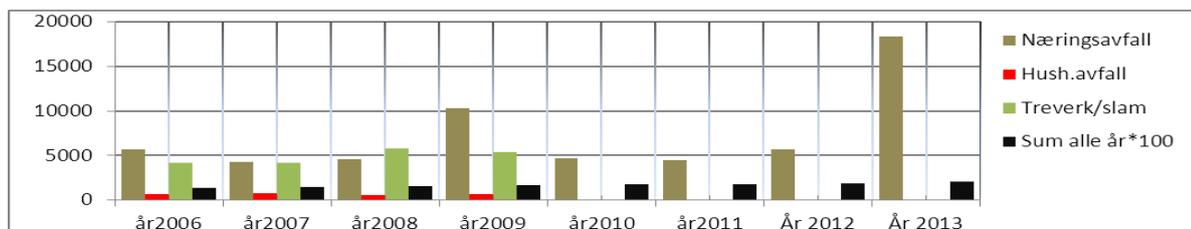
35. Statistikk

Deponert (Hesjedalen) frå opning 01.06.97, tonn

Summeringa nederste linje * 100

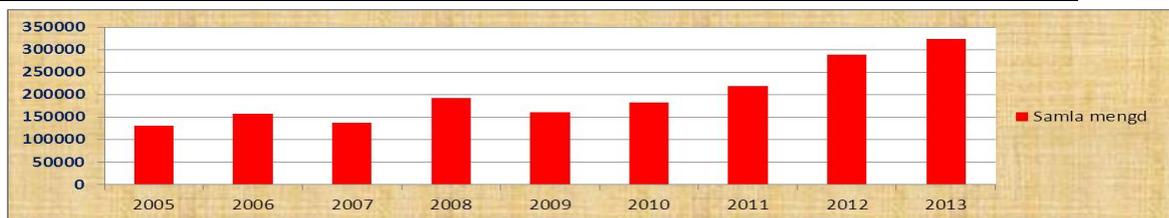
I 2013 vart det deponert 13.100 tonn frå Eidsmona, Gloppen

	År 1997 - 2005	år2006	år2007	år2008	år2009	år2010	år2011	År 2012	År 2013
Næringsavfall		5718	4283	4625	10277	4730	4496	5661	18344
Hush.avfall		633	762	545	677	98	23	43	37
Treverk/slam		4208	4203	5833	5371				
Sum alle år*100	1234,01	1339,6	1432,08	1542,11	1705,36	1753,64	1798,83	1855,87	2039,68

Innhenta farleg avfall i SUM systemet, kg

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Farleg avfall maling-lim-lakk	42571	45830	61120	63059	70202	62337	69530	79400	76460
Blybatteri	16960	25920	31560	44140	30980	37640	32780	34340	34500
CCA-impregnert	61600	79760	36240	67440	42140	63660	95520	143580	164980
PCB-/Klorparafinvindu	10020	6060	9100	18140	17320	18640	21400	31960	35460
Farleg byggavfall									11600
Samla kg farleg avfall innsamla i SUM systemet alle fraksjonar	131151	157570	138020	192779	160642	182277	219230	289280	323000

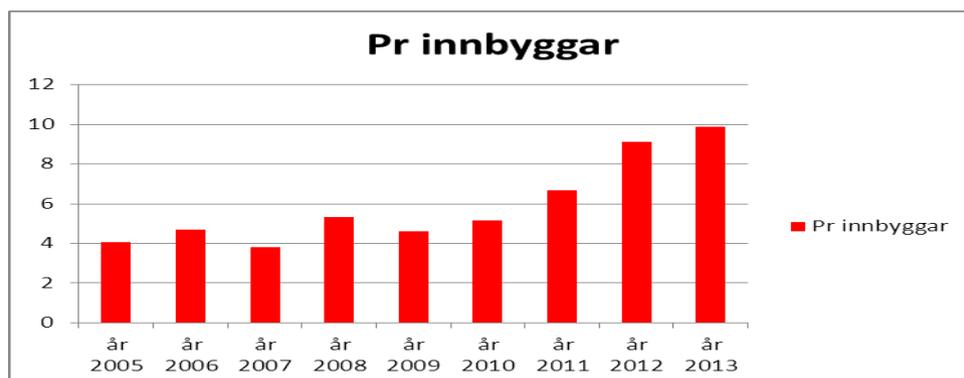

Kg innsamla farleg avfall per innbyggjar, totalt

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Kilo per bebuar	4,827	5,781	5,046	7,010	5,807	6,517	7,800	10,19	11,26

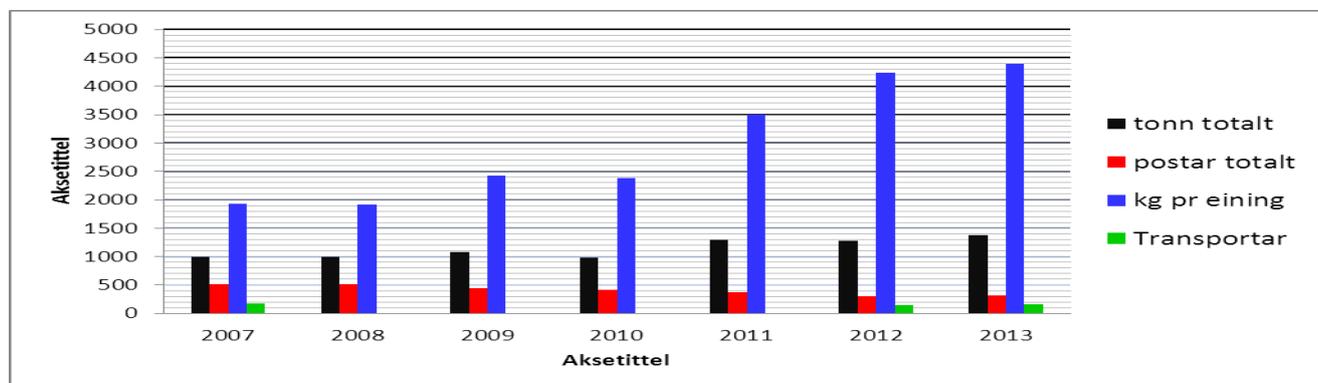
Kg innsamla maling-lim-lakk-CCA-pcb og klorparafin (batteri og byggeavfall ikkje med) med grunnlag i 28.000 innbyggjarar

År	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Pr innbyggjar	4,078	4,702	3,802	5,309	4,631	5,166	6,659	9,105	9,889

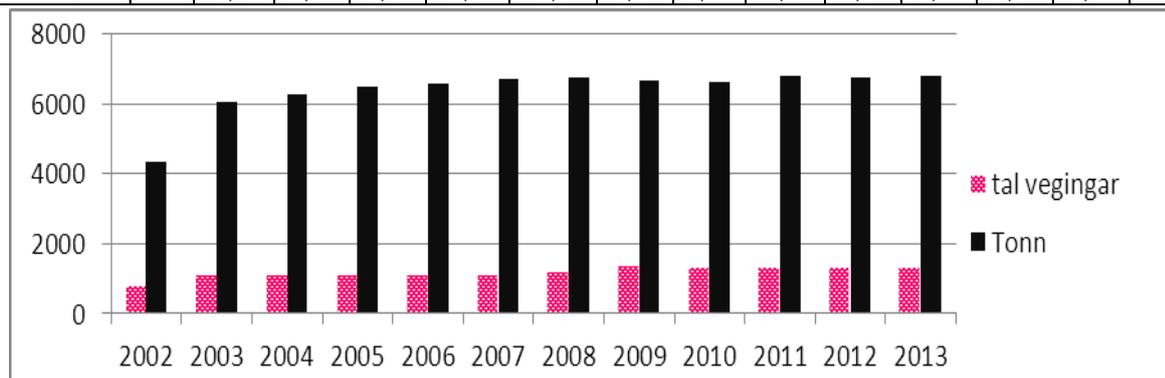

Inntransport frå gjenvinningsstasjonar, transportreduskjon og innsparing

Inntransp frå gjenv.stasjonar; varekode1220 treverk, 2110 restavfall, 2111 metall							
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
treverk tonn	275	250	300	222	284	260	299
tal postar	147	147	138	109	99	65	71
Tonn pr eining	1,871	1,701	2,174	2,037	2,869	4,000	4,211
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
restavf. tonn	510	528	534	516	717	674	726
tal postar	267	262	216	206	190	166	169
Tonn pr eining	1,910	2,015	2,472	2,505	3,774	4,060	4,296
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
Metall tonn	206	211	253	241	291	341	353
tal postar	99	108	94	95	80	70	74
Tonn pr eining	2,081	1,954	2,691	2,537	3,638	4,871	4,770
Alle einingar							
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
tonn totalt	991	989	1087	979	1292	1275	1378
postar totalt	513	517	448	410	369	301	314
kg pr eining	1932	1913	2426	2388	3501	4236	4389
Transportar	171					151	157
	2007					2012	2013
Transportar	171					151	157
Transportpris kr 2300	393300					346150	361100
Pris pr tonn	396,87					271,49	262,05
Arleg innsparing siste år basert på 2007						159 862	185 789

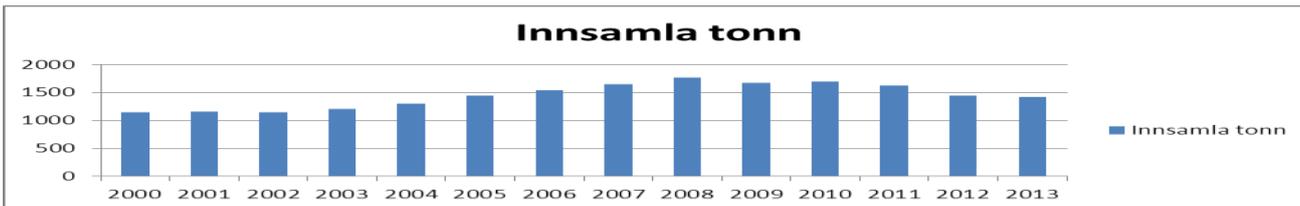
Restavfall renovasjonsbilane

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	% i.h.2012
tal vegingar	796	1099	1113	1113	1122	1129	1205	1353	1339	1344	1336	1350	101,0
Tonn	4341	6061	6256	6477	6588	6711	6739	6679	6613	6802	6770	6813	100,6
Snittvekt lass pr bil	5,45	5,52	5,62	5,82	5,87	5,94	5,59	4,94	4,94	5,06	5,07	5,05	

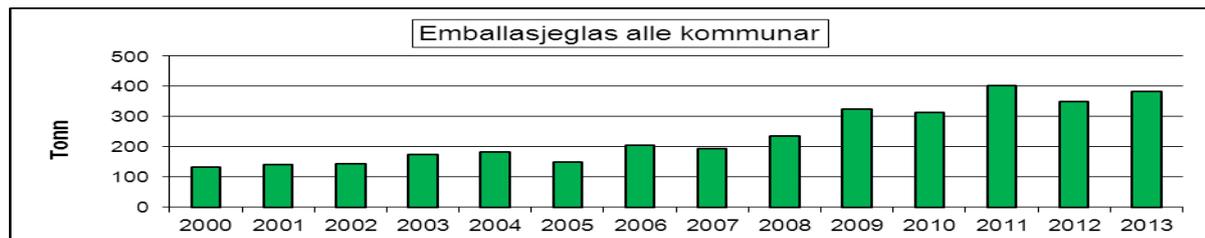

Papir: Innsamla i SUM kommunane.

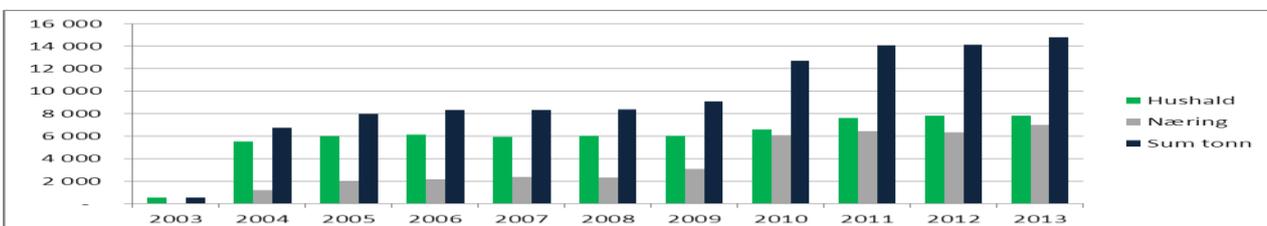
År	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Innsamla tonn	1144	1157	1141	1204	1303	1447	1543	1647	1766	1677	1692	1627	1445	1417

Emballasje: Innsamla i SUM kommunane; Tonn.

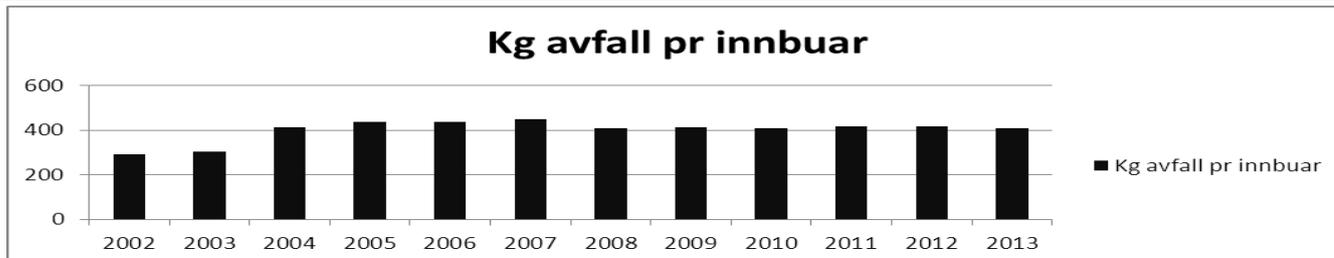
År	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Tot tonn	133	142	144	174	183	148	205	194	236	325	314	402	351	382

Utveging energigjennvinningsvarer (start utkjøring 1. des 2003)

Utveging energigjennvinningsvarer	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Hushald tonn	519	5515	6002	6163	5945	6036	6011	6613	7621	7812	7801
Næring tonn	35	1225	1980	2146	2364	2316	3098	6066	6456	6337	6993
Sum tonn	554	6740	7982	8309	8309	8352	9109	12679	14077	14149	14794

Innsamla hushaldningsavfall i SUM kommunane tonn totalt og kg avfall pr.innbyggjar

år	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Tonn innsamla i SUM	7874	8284	11915	11816	11898	12336	11224	11435	11463	11736	11828	11766
Kg avfall pr innbuar	291	305	411	435	437	451	408	413	410	418	417	410

Gjennvinningsprosent / hushaldningsavfall levert gjennvinningsanlegg > 99%

Om lag alt hushaldsavfall går til gjennvinningsanlegg

Del II; Årsrekneskap 2013, balanse 31.12.13, økonomiplan 2014-2017

36. Resultat 2013

Sett opp mot med resultat 2012 og budsjett

	Resultat 2012	Budsjett 2013	Resultat 2013
DRIFTSINNEKTER			
Renovasjonsinntekt	-24 613 279	-24 500 000	-24 942 268
Inntekt slam	-7 033 095	-7 400 000	-7 814 454
Næringsavfall	-11 013 679	-10 000 000	-14 869 045
Leigeinntekt	-145 000	-36 000	-36 000
Sal til gjenvinning	-1 692 274	-1 800 000	-1 508 793
SUM INNEKTER	-44 497 327	-43 736 000	-49 170 561
DRIFTSKOSTNADER			
Løn og personal	5 596 764	6 000 000	5 930 893
Administrasjon	959 443	1 000 000	1 267 962
Adm. renov og slam eigarar	1 241 549	1 400 000	1 303 888
Drift Einestølen	2 129 995	2 500 000	2 000 603
Renovasjonsbil	10 767 291	9 600 000	9 481 639
Energigjenvinning restavfall	4 056 736	3 887 000	4 171 530
Transport til energigjenvinning	6 345 152	6 080 000	6 524 701
Tøming og transport slam	4 419 360	4 000 000	3 620 757
Transport container	972 268	1 000 000	927 976
Farleg avfall, transport og behandling	1 443 570	1 500 000	1 438 344
Gjenvinningsstasjonar	862 505	1 300 000	1 235 512
Prøvetaking, miljøgebyr	653 640	300 000	632 038
Avsett til etterdrift	128 820	200 000	61 683
Avskrivinger	4 030 192	4 200 000	4 328 940
SUM KOSTNADER	43 607 285	42 967 000	42 926 466
DRIFTSRESULTAT	-890 042	-769 000	-6 244 095
FINANS			
Renteinntekter, aksjeutbytte	-305 268	-300 000	-355 500
Renteutgifter, bankgebyrer	30 815	10 000	28 139
SUM FINANS	-274 453	-290 000	-327 361
RESULTAT	-1 164 495	-1 059 000	-6 571 456

Inntekter.

Renovasjonsinntekt. Gebyrsatsane for renovasjon har stått fast sidan inngongen av 2009. Jamn auke i gebyrinntektene skuldast i hovudsak vekst i Førde.

Inntekt slam: Private slamavskiljarar 4 mill, større anlegg 3 mill.

Næringsavfall. Avfall frå næringsdrivande og avfall frå abonnentar som ikkje inngår i gebyrordninga.

5 mill meir enn budsjett, av disse 3 mill for massar frå nedlagt deponi i Nordfjord.

Vidarefakturert formidling av containertransport til privatpersonar og næringsdrivande.

Andre inntekter: månadsleige frå SAR.

Sal til gjenvinning: Metall 50%, papir 21%, EE-avfall/batteri 11%, glas 10% og treverk til energigjenvinning 8%.

Kostnader.

Lønn og personal. Alle kostnader tilknytt løn tilsette, i tillegg honorar styre og representantskap.

Administrasjon. Kostnader som påløper innafor adm byggets vegger (kontor, annonsering, utsending av informasjon). Rekning frå Fylkesmannen for systemrevisjon og konsulentbistand i høve denne låg ikkje i budsjettet, og tilsvarer overskridinga.

Adm renovasjon og slam. Kommunane får den delen av gebyrinntektene for slam og renovasjon som er tilknytt kostnaden ved administrasjon av abonnentregister og innkrevjingsordninga. Sats for renovasjon kr 65,- pr abonnent står fast i perioden 2013-2015.

Drift Einestølen. All drift utandørs på Einestølen, med unntak av kostnader direkte tilknytt gjenvinningsstasjon.

Renovasjonsbil. Tøming og transport av avfall frå 10.300 restavfallsdunkar kvar veke og 9.900 papirdunkar kvar måned. I tillegg tømast hyttedunkar og hyttecontainerar annakvar veke og næringsdunkar ved utsetting tømmedag.

Energigjenvinning/transport til energigjenvinning restavfall.

Forholdstal hushalding /næring: 51/49

Tøming og transport slam: Lågre etter at Førde sjølv overtok adm av transport frå det nye anlegget.

Transport container: Innhenting frå gjenvinningsstasjonane i Askvoll, Fjaler, Hyllestad, Gaular og Jølster. Kr 300.000 i næringsinntekt frå desse stasjonane.

Farleg avfall, transport og behandling. Farleg avfall samla inn på våre seks gjenvinningsstasjonar, langs ruta på månedleg innhenting frå desse og på årleg ekstra henterunde farleg avfall

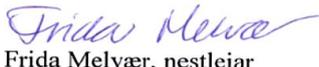
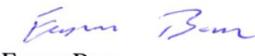
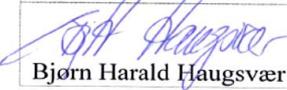
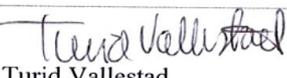
Gjenvinningsstasjonar. Betaling til Myrmel bruk for drifting av gjenvinningsstasjonane i Askvoll, Fjaler, Gaular og Jølster og til Hyllestad Kommune for drifting av gjenvinningsstasjonen i Staurdalen. Reparasjoner, kjøp av utstyr og vedlikehald til samtlege gjenvinningsstasjonar. Auken i høve til fjoråret i hovudsak knytt til komprimatorkontainerar for papp.

Prøvetaking, miljøgebyr: Sigevassprøver, resipientgransking, deklarasjonsgebyr og slutthandsamingsavgift. Auke i kostnader grunna hyppigare analyser før deponering.

Etterdriftsfond. 1.623 tonn avgiftspliktig avfall (slutthandsamingsavgift) deponert i 2013.

37. Balanse 31.12.2013

	2012	2013
<u>Anleggsmidler:</u>		
1 Finansielle anleggsmiddel	158 820	171 067
2 Utstyr, maskiner og transportmiddel	18 455 312	17 071 668
3 Faste eiendommer og anlegg	29 494 856	27 401 884
Sum anleggsmidler	48 108 988	44 644 619
<u>Omløpsmidlar:</u>		
Kasse, bank, postgiro	11 014 501	20 798 094
Utestående krav	5 043 365	3 240 356
Sum omløpsmidlar	16 057 866	24 038 450
SUM EIGENDELAR	64 166 854	68 683 069
<u>Eigenkapital:</u>		
Interessekapital	-100 000	-100 000
4 Sjølkostfond abonnentar	-2 318 694	-1 716 337
4 Fri egenkapital	-12 452 972	-14 219 824
4 Resultat til fordeling	-1 164 495	-6 571 456
5 Anna eigenkapital	-35 387 294	-35 387 294
Sum eigenkapital	-51 423 455	-57 994 911
Langsiktig lånegjeld	-	-
Sum langsiktig gjeld:	-	-
Leverandørgjeld	-6 148 320	-4 286 676
6 Avsett etterdriftsfond	-2 395 012	-2 456 695
7 Avsett til AFP	-267 168	-220 393
Skattetrekk, mva, arb.gj.avgift og feriep.	-1 708 936	-2 335 024
8 Påløpte kostander	-2 223 963	-1 389 370
Sum kortsiktig gjeld	-12 743 399	-10 688 158
Sum gjeld	-12 743 399	-10 688 158
SUM GJELD OG EIGENKAPITAL	-64 166 854	-68 683 069

 Henrik Lunde, leiar	 Frida Melvær, nestleiar	 Oddmund Klakegg
 Espen Berge Vara for Kari Hilde Ulvik	 Stig Moltumyr	 Harald Kvame
 Bjørn Harald Haugsvær	 Turid Vallestad	

Notar**Note 1 Finansielle anleggsmiddel**

Finansielle anleggsmiddel	Kjøp /innskot	Avskrivning/sal 2013
Finansielle anleggsmiddel 31.12.12	158 820	
Aksjar Rekom 53.297,-		
Eigenkapitalinnskot i KLP 105.522,-	12 247	
Finansielle anleggsmiddel 31.12.13		171 067

Note 2 Maskiner og utstyr

Maskiner og utstyr	Kjøp	Avskrivning/sal 2013
Maskiner og utstyr 31.12.12	18 455 312	
Avskrivningar, behaldarar 4.017.823		116 196
Avskrivningar, gjenbrukst. 1.795.650		89 460
Avskrivningar, miljøstasjonar : 421.405		19 292
Avskrivningar, kompaktor. Innkjøp: 2.130.000		149 100
Avskrivningar, gravemaskin. Innkjøp: 931.500		18 632
Gjenv.stasjon Hyllestad: 1.935.174,-		96 760
Gjenv.stasjon Askvoll: 2.312.274,-		115 620
Gjenv.stasjon Jølster 2.138.722,-		114 508
Gjenv.stasjon Gaular: 2.965.518,-		177 139
Gjenv.stasjon Fjaler: 3.814.409,-		195 044
5 garasjer gjenv stasjonar 2013: 850.000,-	850 000	
Containerar til gjenv stasjonar: 1.226.024,-		115 705
Truck kjøpt 2003. Innkjøp 249.500,-		19 960
Deponigassanlegg, inv. 2004 .1.644.183,-		147 976
Fuchs sorteringsmaskin 2006: 1.295.000		129 500
Glascontainerar kjøpt 2006: 540.610,-		71 076
24 hyttecontainerar: 2007: 436.700,-		54 588
Varebil 2007: 230.990,-		28 872
Hjullastar kjøpt 2007: 1.256.485,-		125 648
Hjullastar Volvo L110G 1.795.320,-		179 532
Tana Shark, knusemaskin 2010: 2.690.362,-		269 036
Maskiner og utstyr 31.12.13		17 071 668

Note 3 Eigedom og anlegg

Eigedom og anlegg, sats 5 %	Kjøp	Avskrivning/sal 2013
Eigedom og anlegg 31.12.12	29 494 856	
Avskrivningar, Hesjedalen (tidl 15 år) Investering: 51.723.725,-		1 274 452
Omlastingstasjon 2006: Innkjøp 6.299.095		314 957
Lagerplass metallskrap 2006: Kjøp: 610.009		30 500
Komposteringsanlegg 2009: 3.988.278,-		199 412
Renseanlegg sigevatn 2009 : 2.194.014,-		109 700
Gbnr 29/196 Skei i Jølster: 380 000,-		
Gbnr 30/51 Olsetvikane, Askvoll: 322 117,-		
Gbnr 92/92 Flekke, Fjaler: 129.007,-		
Takoverbygg Einestølen 2012: 3.279.010,-		163 951
Eigedom og anlegg 31.12.13		27 401 884

Note 4 sjølvkostfond og fri egenkapital, avsetjing og bruk.

Avsetjing til sjølvkostfond	Tidlegare avsett	Avsetjing/bruk 2013
Fondsavsetjing 31.12.12	15 936 161	
fordelt på sjølvkostfond abonnentar og fri egenkapital	1 716 337	
	14 219 824	
Avsett 2013		6 571 456
derav fond renovasjon		262 821
derav fond slam		255 624
derav fond generert frå næring		6 053 011
Sjølvkostfond renovasjon 31.12.13		1 979 158
Sjølvkostfond slam 31.12.13		255 624
Fri egenkapital 31.12.13		20 272 835

Note 5 Anna egenkapital

Beløpet avspeglar det som var avskreve etter kommunale rekneskapsprinsipp (tilsvarer betalt gjeld) ved omlegging til rekneskapslova etter lov om IKS frå 2005.

Note 6 Avsett til etterdriftsfond

SUM er organisert etter lov om IKS. For å oppfylle

a) Avfallsforskriften § 9.10 om finansiell garanti og kostnadsdekning og

b) Veileder for etterdriftsfond frå SFT

må vi setje av rekneskapsmessig til etterdrift .

Det er i 2013 deponert 1.623,- tonn avgiftspliktig avfall på SUMs deponi, avsetjing kr 40,- pr tonn.

Satsen er basert på ein rekneskapsmessig kalkyle for drift av reinseinstallasjonar og prøvetaking av sigevatn i 30 år.

Note 7 Avsett til AFP:

SUM har reservert seg mot KLP si ordning for AFP 62-64 år. Årleg avsetjing estimert av KLP.

For 2013 både avsetjing og uttak.

Note 8 Påløpte kostnader.

Den største posten er sluttoppgjeret for takoverbygg på Einestølen.

38. Budsjett 2014 mot resultat 2013

Styrets sak 16-2013 vedteken av representantskapet 4. oktober 2013.
Nokre postar revidert: desse er merka med stjerne og endring i parentes.
Kommentert i punkt med stjerne.

	Resultat 2013	Rev budsjett 2014	
DRIFTSINNTEKTER			
Renovasjonssinntekt	-24 942 268	-25 100 000	* (-300)
Inntekt slam	-7 814 454	-7 000 000	
Næringsavfall	-14 869 045	-10 000 000	
Leigeinntekt	-36 000	-36 000	
Sal til gjenvinning	-1 508 793	-1 600 000	
SUM INNTEKTER	-49 170 561	-43 736 000	
DRIFTSKOSTNADER			
Løn og personal	5 930 893	6 200 000	
Administrasjon	1 267 962	1 200 000	* (+300)
Adm.gebyr/abonnt Kommunane	1 303 888	1 400 000	
Drift Einestølen	2 000 603	2 400 000	* (-100)
Renovasjonsbil	9 481 639	9 600 000	* (-100)
Energigjenvinning restavfall	4 171 530	4 000 000	
Transport til energigjenvinning	6 524 701	6 000 000	
Tøming og transport slam	3 620 757	4 000 000	
Transport container	927 976	1 000 000	
Farleg avfall, transp/behandling	1 438 344	1 500 000	
Gjenvinningsstasjonar	1 235 512	1 300 000	
Prøvetaking, miljøgebyr	632 038	500 000	* (+100)
Avsett til etterdrift	61 683	200 000	
Avskrivinger	4 328 940	4 300 000	* (+100)
SUM KOSTNADER	42 926 466	43 600 000	
DRIFTSRESULTAT	-6 244 095	-136 000	
FINANS			
Renteinntekter, aksjeutbytte	-355 500	-300 000	
Renteutgifter, bankgebyrer	28 139	30 000	
SUM FINANS	-327 361	-270 000	
RESULTAT	-6 571 456	-406 000	

Kommentarer til revidert budsjett 2014

Punkt med endring merka med stjerne: *

Inntekter

*Gebyrinntekt renovasjon og slam: Representantskapets budsjettmøte 4. oktober 2013 vedtok å halde gebyrsatsane fast også i 2014. Tal abonnenetar har auka meir enn forventa det siste året.

Budsjett renovasjon auka med 300.000 i høve til representantskapets fastsetjing 4. oktober -13.

Næringsavfall: Stabilt kring 10 mill. årleg dei siste åra.

Andre inntekter: Ein transportør (SAR) betaler månadleg eit lite beløp for å kunne setje frå seg utstyr inne på SUM sitt område.

Sal til gjenvinning: Svinger mellom 1,3 og 1,8 mill, mykje avhengig av pris på metall.

Kostnader

Løn. Inflasjonsjustert. Lita auke grunna ein person i AFP (ved SUM sjølvfinansiert løysing gjennom KLP).

*Administrasjon: I tråd med strategiarbeid i styret er budsjettet auka med 300.000 til betring av informasjon og kommunikasjon (i hovudsak elektronisk) til abonnentane.

Administrasjon av gebyrinnkrevjing i regi av eigarkommunane: Dagens satsar for arbeidet står fast i 2013-2015.

*Drift Einestølen: Lågt i 2013 i høve til normalen. Budsjett sett ned med 100.000

Transport og energigjenvinning restavfall: Sett lågt. Ein auke vil ha motpost i høgere næringsinntekter som balanserer dette.

*Transport dunkar: Ny kontrakt 1/1-13: 9,4 million inflasjonsjustert. Budsjett redusert med 100.000

Transport slam. Ordinære tømingar 2014 Hyllestad, Fjaler, Gaular og Jølster (same runde som 2012 indeksreg 2 år). Større kommunale anlegg, særleg Førde og Jølster, samt ekstratømingar.

Transport containerar. Inflasjonsjustert.

Transport og behandling av Farleg Avfall. Budsjettet legg opp til auka grad av innsamling på dette området.

Operator og drift gjenvinningsstasjonar. Myrmel Bruk (0,84 mill), Hyllestad Kommune (0,16 mill), reparasjoner og vedlikehald (0,3 mill)

*Prøvetaking og miljøgebyr: Slutthandsamingsavgift, deklarasjonsgebyr og sigevassprøver. Fleir analyser enn før i forkant av deponering. Budsjett auka med 100.000

*Avskrivningar: Nye investeringar har auka avskrivingskostnadene. Auka med 100.000 i høve tidlegare.

Finansielle kostnader. SUM har inga langsiktig gjeld. God likviditet gir litt renteinntekter.

39. Økonomiplan 2014-2018

Økonomiplanen har følgjande oppbygging:

1. Generelle rammevilkår
2. Investeringar og finansiering
4. Driftsbudsjett 2014-2017

1. Generelle rammevilkår

Rammevilkår					
	2013	2014	2015	2016	2017
Lønsvekst			3 %		
Prisvekst			3 %		
Rentenivået på lån/innskot			3 %		
Avdragstida på lån			15 år		

Prisvekst: Transportprisane utgjer 60 % av kostnadene ved SUM, indeks for lastebiltransport nytta.

2. Investeringsbudsjett 2014-2018

Investeringar (heile 1000 kroner)	2014	2015	2016	2017	2018	SUM
Deponiutviding og -justering	10 000	500	500	500	500	12 000
Kjøp av containerar, supplering dunker	600	600	600	600	600	3 000
Div anleggsmessige justeringer	500	200	200	200	200	1 300
Lagerbygg betong	1 200					1 200
Oppgradering gassanlegg (venteleg uaktuelt)	700					700
Borttaking gassanlegg	200					200
Utstyr ytre stasjonar, vedlikehald anlegg	500	500	500	500	500	2 500
Utsifting tyngre maskinelt utstyr, beredskapspost	2 000					2 000
Sum investeringar	15 700	1 800	1 800	1 800	1 800	22 900

Deponiutviding: Det er behov for tyngre utbygging.

Kjøp av containerar og dunkar. Aktuelt med nokre større endringar. Reparasjon og nykjøp av containerar skjer kontinuerlig, og vert normalt behandla over driftsbudsjettet.

Anleggsjustering. Behov for skifting av skada asfalt og justering nokre vegar.

Lagerbygg. Det er behov for meir overdekka lager.

Gassanlegg. Fylkesmannen vil ta endeleg avgjerd i saka etter at årsrapport for 2013 er motteke. Ein av to postar på planen vert gjennomført.

Div anleggsarbeid 5 ytre stasjonar. Beredskapspost.

Kjøp tyngre maskin. Beredskapspost.

Finansiering.

SUM har inga lånegjeld ved inngangen av 2014. Likviditeten er god, og vi ser ikkje føre oss låneopptak i nær framtid.

3. Driftsbudsjett 2014-2017

Vi har eit fall i næringsavfallet med bortfall av avfall frå Flora, gjenspeglar i lågre kostnader ved vekkøyning og energigjenvinning.

Utviding av deponi gir noko høgre avskrivingskostnader.

I tabellen under har vi forsøkt å synleggjere kva som skjer med den gebyrfinansierte delen dersom ein held gebyrsatsen fast i dei neste åra.

Med uendra gebyrinntekter vil det ta nokon år før sjølvkostfondet til abonnentane er oppbrukt.

Tekst (tal i heile 1000)	Bud 2013	Rekn 2013	2014	2015	2016	2017
Løn og personal	6 000	5 931	6 200	6 400	6 600	6 700
Administrasjon	1 000	1 268	1 200	1 300	1 300	1 400
Adm gebyrordning, kommunane	1 400	1 304	1 400	1 400	1 500	1 500
Drift Einestølen	2 500	2 000	2 400	2 500	2 500	2 600
Transportutgifter hushaldningsavfall	9 600	9 482	9 600	9 900	10 100	10 500
Energigjenvinning restavfall	3 887	4 172	4 000	4 000	4 000	4 000
Transport til energigjenvinning	6 080	6 525	6 000	6 000	6 000	6 000
Tøming og transport slam	4 000	3 621	4 000	4 100	4 200	4 400
Transport container	1 000	928	1 000	1 000	1 100	1 100
Farleg avfall, transp og beh	1 500	1 438	1 500	1 500	1 600	1 600
Gjenvinningsstasjoner	1 300	1 235	1 300	1 300	1 400	1 400
Prøvetaking, miljøgebyr	300	632	500	500	550	550
Avsett til etterdrift	200	61	200	200	200	250
Avskrivningar	4 200	4 329	4 300	4 500	4 500	4 600
Driftskostnad	42 967	42 926	43 600	44 600	45 550	46 599
Inntekter hushaldningar	-24 500	-24 942	-25 100	-25 000	-25 000	-25 000
Inntekter slam	-7 400	-7 814	-7 000	-7 600	-7 600	-7 600
Inntekter næringsavfall	-10 000	-14 869	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Gjenvinning	-1 800	-1 509	-1 600	-1 600	-1 600	-1 600
Andre inntekter	-36	-36	-36	-36	-36	-36
Driftsinntekt	-43 736	-49 170	-43 736	-44 236	-44 236	-44 236
Driftsresultat	-769	-6 244	-136	364	1 314	2 363
Finans	-290	-327	-270	300	300	300
Resultat	-1 059	-6 571	-406	664	1 614	2 663
Avsetjing til fond, abonnent	0	-518	0	500	800	1 000
Bruk av sjølvkostfond	0	0				
Sjølvkostfond abonnent	1 716	2 234	2 234	1 734	934	-66

Del III; Revisjonsmelding

40. Revisjonsmelding frå KRYSS-revisjonen

KRYSS Revisjon
Kommunerevisjonen i
Ytre Sogn og Sunnfjord

Dagleg leiar/
Revisjonssjef: **Terje Førde**, Mobil: 99 22 92 27
terje.forde@kryssrevisjon.no
postmottak@kryssrevisjon.no
Bank: 3705.08.27845
Org. nr.: 987 608 064 MVA

Sunnfjord Miljøverk IKS
Einestølen

6815 Førde

Dykkar ref.:	Vår ref.:	Arkivkode:	Journalnr.:	Dokumentdato:
	Sum F.13	216	015/2014	11.03.2014

REVISJONSMELDING 2013 - Sunnfjord Miljøverk IKS .

Uttale om årsrekneskapen

Vi har revidert årsrekneskapen for Sunnfjord Miljøverk IKS, som består av balanse per 31.12. 2013, resultatrekneskap som syner eit driftsresultat på kr 6. 244.094,51 og eit resultat etter finansposter på kr 6.571.455,38 for rekneskapsåret avslutta per denne datoen, og noteopplysningar.

Sunnfjord Miljøverk IKS sitt ansvar for årsrekneskapen

Sunnfjord Miljøverk IKS er ansvarleg for å utarbeide årsrekneskapen og for at den gir ei dekkande framstilling i samsvar med lov, forskrift og god bokføringsskikk, og for slik intern kontroll som Sunnfjord Miljøverk IKS finn naudsynt for å gjere det mulig å utarbeide ein årsrekneskap som ikkje inneheld vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misleghald eller feil.

Revisors oppgåver og plikter

Vår oppgåve er å gi uttrykk for ei meining om denne årsrekneskapen på bakgrunn av vår revisjon. Vi har utført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardane krev at vi etterlever etiske krav og planlegg og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggande sikkerheit for at årsrekneskapen ikkje inneheld vesentlig feilinformasjon.

Ein revisjon inneheld utføring av handlingar for å innhente revisjonsbevis for beløpa og opplysningane i årsrekneskapen. Dei valde handlingane avheng av revisors skjønn, herunder vurdering av risikoane for at årsrekneskapen inneheld vesentlig feilinformasjon, enten det skuldast misleghald eller feil. Ved slik risikovurdering tek revisor omsyn til den interne kontrollen som er relevant for Sunnfjord Miljøverk IKS si utarbeiding av ein årsrekneskap som gir ei dekkande framstilling. Føremålet er å utforme revisjonshandlingar som er hensiktsmessige etter omstenda, men ikkje for å gi uttrykk for ei meining om effektiviteten av Sunnfjord Miljøverk IKS sin interne kontroll. Ein revisjon omfattar og ei vurdering av om dei nytta rekneskapsprinsipp er hensiktsmessige og om rekneskapsestimata utarbeida av leiinga er rimelige, samt ei vurdering av den samla presentasjonen av årsrekneskapen.

Etter vår oppfatning er innhenta revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon:

Etter vår meining er årsrekneskapan avlagt i samsvar med lov og forskrift og gir ei dekkande framstilling av den finansielle stillinga til Sunnfjord Miljøverk IKS per 31. desember 2013, og av resultatet for rekneskapsåret som vart avslutta per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god bokføringsskikk.

Uttale om øvrige forhold*Konklusjon om budsjett*

Basert på vår revisjon av årsrekneskapan som omtala ovanfor, meiner vi at dei disposisjonar som ligg til grunn for rekneskapan er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpa i årsrekneskapan stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsmeldinga

Basert på vår revisjon av årsrekneskapan som omtala ovanfor, meiner vi at opplysningane i årsmeldinga om årsrekneskapan er konsistente med årsrekneskapan og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsrekneskapan som omtala ovanfor, og kontrollhandlingar vi har funne naudsynte i henhold til international standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000, meiner vi at leiinga har oppfylt si plikt til å sørge for ordentleg og oversiktleg registrering og dokumentasjon av Sunnfjord Miljøverk IKS sine rekneskapsopplysningar i samsvar med lov og god bokføringsskikk.

Førde, 11. mars 2014

Kommunerevisjonen
Ytre Soga og Sunnfjord
 Postboks 487, 6801 Førde
 Terje Førde
 Revisjonssjef

Dagleg leiar/Revisjonssjef
KRYSS Revisjon
 Kommunerevisjonen i
 Ytre Soga og Sunnfjord

Kari Håheim Sygna
 Kari Håheim Sygna
 Kommunerevisor I

Regionskontor for kommunane:

Flora, Bremanger
Flora kommune, Strandgt. 43, 2. etg., 6900 Flora
 Tlf. Terje Førde: 57 75 60 97, 57 61 26 40 eller
 57 61 26 41, evt. mobil: 99 22 92 27
 Tlf. Trine Vokuhl, 57 75 60 96, 57 61 26 48;
 - evt. mobil: 91 74 20 35

Hovudkontor/regionskontor for kommunane:

Førde, Jølster, Naustdal, Gaular, Askvoll
Førde kommune, Rådhuset, Hafstadv 28, 6800 Førde
 Postboks 487, 6802 Førde. Tlf. Terje Førde, 57 61 26 41
 Tlf. Charles Litsheim, 57 61 26 42, mobil: 91 33 30 46
 Tlf. Stig Årdal, 57 61 26 45, mobil: 90 52 48 55
 Tlf. Kari Sygna, 57 61 26 43, mobil: 97 98 13 22
 Tlf. Asgeir Tveit, 57 61 26 44, mobil: 90 87 43 88

Regionskontor for kommunane:

Hyllestad, Fjaler, Gulen, Solund
Hyllestad kommune, 6957 Hyllestad
 Tlf. regionskontoret; 57 78 85 47
 Tlf. Aud Marit Nyland Eide, 57 61 26 46
 - evt. mobil: 99 23 52 16
 Tlf. Torill Nordstrand, 57 61 26 47;
 - evt. mobil: 47 65 50 93